

รายงาน

หลักสูตร นักพัฒนาพื้นที่ สูงอย่างยั่งยืนแบบ โครงการหลวง รุ่นที่ 4 (นพส.4)

นางสาววันชุดา พุแสง
ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

สรุปผลการฝึกอบรม

“หลักสูตร นักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง รุ่นที่ ๔ (นพส.๔)”

ระหว่างวันที่ ๗ – ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

ณ จังหวัดเชียงใหม่

๑. ชื่อ - สกุล นางสาววันรัตดา พูแสง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา ระดับ ปฏิบัติการ สังกัด สำนักงาน
เลขานุการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

๒. โครงการ/หลักสูตร หลักสูตร นักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง รุ่นที่ ๔ (นพส.๔)
จัดโดย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

๓. ระยะเวลาในการฝึกอบรม ระหว่างวันที่ ๗ – ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๕ วัน ดังนี้

๔. สถานที่ฝึกอบรม ณ อุทยานหลวงราชภักดี จ.เชียงใหม่/ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการ
หลวงป่าเป้า อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่/ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป้า อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่

๕. วัตถุประสงค์ในการเข้ารับการฝึกอบรม/เข้าร่วมสังเกตการณ์

๕.๑ เพื่อให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานบูรณาการภาครัฐและเอกชน
ผู้นำชุมชนบนพื้นที่สูง และบุคลากรของ สวพส. มีความรู้ความเข้าใจหลักการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงและ
สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

๕.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาพื้นที่สูงอย่าง
ยั่งยืนแบบโครงการหลวง ที่มีสภาพปัญหาและบริบทของพื้นที่แตกต่างกัน รวมทั้งสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

๕.๓ เพื่อสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่สูงให้ครอบคลุมและทั่วถึงชุมชนบนพื้นที่สูง

๖. งบประมาณในการฝึกอบรม/เข้าร่วมสังเกตการณ์ จำนวน - บาท

๗. เนื้อหาและหัวข้อวิชาการของการฝึกอบรม ดังนี้

เรียนรู้ทฤษฎี โดยการบรรยาย กรณีศึกษา/สาธิต/การฝึกปฏิบัติ ตามตอบปัญหา การเรียนรู้จาก
ประสบการณ์และสถานที่จริง

รายละเอียดรูปแบบการฝึกอบรม

กลุ่มวิชา	ชุดวิชา	วิทยากร	วิธีการฝึกอบรม
กลุ่มวิชาที่ ๑ รูปแบบการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง กับการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง ปัญหาและความท้าทาย ของพื้นที่สูง นโยบายของรัฐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก			
	๑) ปัญหาและความท้าทายของพื้นที่สูง นโยบายของรัฐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก	ผู้อำนวยการ สวพส.	บรรยาย / กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้
	๒) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับรูปแบบ กับการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	ผู้อำนวยการ สวพส.	บรรยาย / กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้
กลุ่มวิชาที่ ๒ การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง และการวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาชุมชน			
	๑) การเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำชุมชนและชุมชน ในการขับเคลื่อนการพัฒนา และการสร้างความเข้มแข็ง ของสังคมและชุมชน	นางสาวเพียงอ ศรีเพ็ชร นักวิชาการส่งเสริมและพัฒนา ๕ สำนักพัฒนา	บรรยาย / กรณีศึกษา / ศึกษาดูงาน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้
	๒) การวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงแบบ เอกพักษ์เจาะจงและแม่นยำด้วยข้อมูล องค์ความรู้ และ การมีส่วนร่วมของชุมชน	นายอติระก อินติพ่องค่า หัวหน้ากลุ่มพัฒนาพื้นที่สูงแบบ โครงการหลวง กลุ่มที่ ๑ รก. พอ.สำนักพัฒนา	บรรยาย / กรณีศึกษา / ศึกษาดูงาน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้
กลุ่มวิชาที่ ๓ การประยุกต์ใช้กระบวนการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ใน การพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่สำคัญบนพื้นที่สูงในปัจจุบัน			
	๑) การแก้ไขปัญหาพื้นที่สูงด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม จากงานวิจัย และการถ่ายทอดงานวิจัยในพื้นที่ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์และขยายผล	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	บรรยาย / กรณีศึกษา / ศึกษาดูงาน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้
	๒) การพัฒนาอาชีพภายใต้ระบบเกษตรที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม และเกษตรมูลค่าสูง และการบริหาร จัดการตลาดสินค้าเกษตรและการบริหารจัดการกลุ่ม เกษตรกรบนพื้นที่สูง เพื่อแก้ปัญหาความยากจน	รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านการพัฒนา	บรรยาย / กรณีศึกษา / ศึกษาดูงาน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้
	๓) การแก้ไขปัญหา อนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง ๔) แผนที่ดินรายแปลง ๕) การบริหารจัดการน้ำบนพื้นที่สูง	นายอานันท์ ยอดญาติไทย หน. กลุ่มบริหารจัดการงานพัฒนา	บรรยาย / กรณีศึกษา / ศึกษาดูงาน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้
	๖) แนวทางการดำเนินงานตามมาตรา ๑๙ ของโครงการ พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ในเขตป่าสงวน แห่งชาติ และการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ คหช.	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ เชียงใหม่	บรรยาย / กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้
กลุ่มวิชาที่ ๔ การบริหารจัดการและขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างบูรณาการ			
	๑) การบริหารจัดการและขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยข้อมูล และเทคโนโลยีดิจิทัล	รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านบริหารจัดการ	บรรยาย / กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้
	๒) กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูงแบบบูรณาการ ร่วมกับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ หน่วยงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน และนายเชษฐพล กลommajon หน. กลุ่มพัฒนาพื้นที่สูงฯ กลุ่มที่ ๔	บรรยาย / กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้
	๓) อุทิศตนารutherland กับการเป็นแหล่งเผยแพร่และ เรียนรู้ทางการเกษตร พระราชนิยมยิ่ง ศาสตร์พระราชา งานโครงการหลวง การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ความ หลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และการให้บริการสังคม	ผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชภูมิ	บรรยาย / กรณีศึกษา / ศึกษาดูงาน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้
การนำเสนองานกลุ่ม สรุป และมอบสัมฤทธิบัตร			
	๑) นำเสนอรายงานกลุ่ม	ผู้เข้าร่วมการอบรม	วิเคราะห์และตอบบทเรียน จากพื้นที่เรียนรู้
	๒) สรุปและประเมินผลการอบรม พิธีมอบสัมฤทธิบัตร	ผอ.สวพส. และผู้เข้าร่วมการอบรม	สรุป และมอบใบประกาศ

๔. ประโยชน์ที่ทางราชการ/ประชาชนได้รับจากการฝึกอบรม/เข้าร่วมสัมมนาการณ์

๔.๑ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานบูรณาการภาครัฐและเอกชน ผู้นำชุมชนบนพื้นที่สูง และบุคลากรของ สวพส. มีความรู้ความเข้าใจหลักการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงและสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

๔.๒ ได้รับการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง ที่มีสภาพปัญหาและบริบทของพื้นที่ที่แตกต่างกัน รวมทั้งสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

๔.๓ ได้รับการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่สูงให้ครอบคลุมและทั่วถึงชุมชนบนพื้นที่สูง

๕. รูปภาพประกอบ (ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้)

ลงชื่อ.....

(นางสาวณัฐดา พูแสง)

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา/กิจกรรมการ

แบบรายงานผลการฝึกอบรม

ด้วยข้าพเจ้า นางสาววนัชดา พูแสง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ ฝ่ายกิจกรรมคณะผู้บริหาร สำนักงานเลขานุการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เชิญร่วมโครงการฝึกอบรม “นักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง รุ่นที่ ๔ (นพส.๔)” ระหว่างวันที่ ๗ – ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ มีกำหนด ๕ วัน ซึ่งการอบรมดังกล่าว จัดโดย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ณ อุทยานหลวงราชภูมิ จ.เชียงใหม่/ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงป่าเป้า อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่/ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป้า อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่

บันทึกนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการฝึกอบรมให้ทราบ ดังนี้

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๗

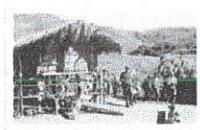
- การพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย

- โดยนายชูชีพ พงษ์ไชย ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑. โครงการหลวงและสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) กับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

๑.๑ โครงการหลวง

หลักการทำงานของโครงการหลวง

เข้าใจ

เข้าถึง

พัฒนา

- ❖ ประชาธิรัฐเป็นสุนทรียศาสตร์
- ❖ พัฒนาอย่างยั่งยืน (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม)
- ❖ พัฒนาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เน้นผล พอนำมาใช้ ภูมิปัญญา ความรู้ และคุณธรรม)
- ❖ พัฒนาอย่างยุติธรรมการทุกภาคส่วน
- ❖ สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชน

หลักการทำงานโครงการหลวง

วิธีการดำเนินงานของโครงการหลวง

- ❖ ลดขั้นตอน
- ❖ ปิดทองหลังพระ
- ❖ เร็วๆ เข้า
- ❖ ช่วยเข้าช่วยตัวเอง

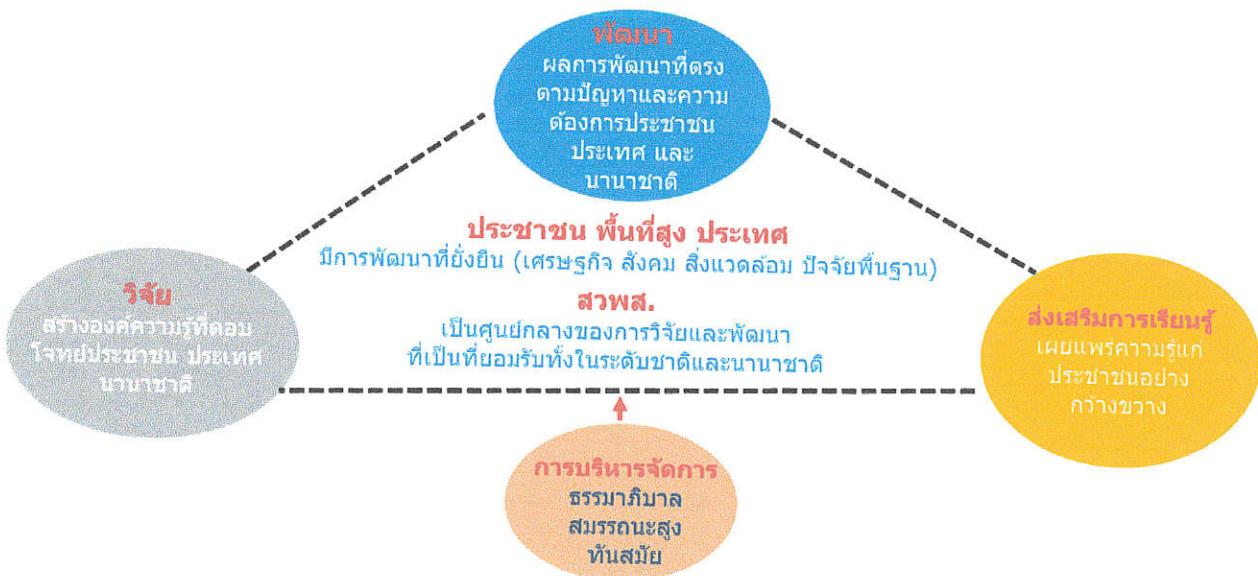

๑.๒ บุกเบิก สร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรม เพื่อใช้แก้ปัญหาและขับเคลื่อนการพัฒนา “ เรื่องที่จะช่วยชาวเขาและโครงการชาวเขานั้น มีประโยชน์โดยตรงกับชาวเขาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวเขามีความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถที่จะเพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นรายได้ของเขาร่อง จุดประสงค์อย่างหนึ่งคือ มนุษยธรรม หมายถึง ให้ผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร สามารถมีความรู้และพยุงตัว มีความเจริญได้ อีกอย่างหนึ่งเป็นเรื่องช่วยในทางที่ทุกคนเห็นว่าควรจะช่วย เพราะเป็นปัญหาใหญ่คือ ปัญหาร่องยาเสพติด ถ้าสามารถช่วยชาวเขาปลูกพืชที่เป็นประโยชน์บ้างเขาก็จะเลิกปลูกยาเสพติดคือ ผิน ทำให้นโยบายการระงับการปราบปรามการสูบผิน และการค้าผินได้ผลดี อันนี้ก็เป็นผลอย่างหนึ่ง ”

“ อีกอย่างหนึ่งคือ ชาวเขามาที่รู้เป็นผู้ทำการเพาะปลูกโดยวิธีที่จะทำให้บ้านเมืองของเราสู่หายใจ ที่ถาวรและปลูกโดยวิธีไม่ถูกต้อง ถ้าพวกเราทุกคนไปช่วยเขา ก็เท่ากับช่วยบ้านเมืองให้มีความดี อยู่ดีกินดีและปลอดภัยได้อีกทั่วประเทศ ถ้าสามารถทำโครงการนี้สำเร็จให้ชาวเขายอยู่เป็นหลักแหล่ง และสนับสนุนนโยบายจะรักษาป่ารักษาดินให้เป็นประโยชน์ต่อไปและยั่งยืนมาก ”

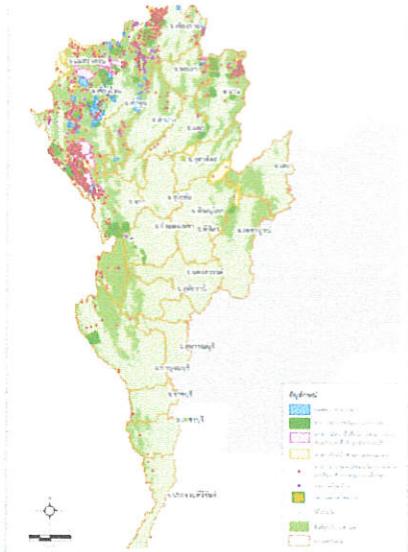
๑.๓ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์กรมหาชน)

“ เป็นการสมควรส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง การพัฒนาและเสริมสร้างนักวิจัย การให้บริการด้านการให้คำปรึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การแลกเปลี่ยนผลงานวิชาการในระดับนานาชาติ และการสนับสนุนโครงการหลวง เพื่อเป็นการขยายผลงานโครงการหลวงให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางในการปฏิบัติงานบนพื้นที่สูงที่อยู่ห่างไกลและทุรกันดาร โดยการจัดตั้งองค์กรในรูปแบบองค์กรมหาชนเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งจะทำให้มีการบริหารจัดการที่กว้างขวาง มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันได้ดียิ่งขึ้น ”
(พระราชนูปถวายจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์กรมหาชน), ๒๕๔๘)

๑.๔ ขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง ด้วยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย

บบพื้นที่สูง 54,97 ล้านไร่ ครอบคลุม 4,205 กลุ่มบ้านใน 20 จังหวัด ประชากร 1,070,354 คน (ปรับมาณ 270,886 ครัวเรือน)

ແພນຍຸກຄາສດຖກເວລັບທີ່ສູງເຊີ້ງພື້ນທີ່ແບບບຸຮຣະາ ການດໍາເນີນການຕ່ອງເນື່ອງເປັນປະຍະ 1 ລະ 5 ປີ

- ❖ แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 39 พื้นที่ 515 กลุ่มบ้าน
  - ❖ 5 ยุทธศาสตร์ 241 กิจกรรม 25 หน่วยงาน

- ❖ แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
  - ❖ 6 ยุทธศาสตร์ 124 กิจกรรม 21 หน่วยงาน

๑.๕ การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างสมดุล และ
ครบวงจร ด้วยองค์ความรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน และการบูรณาการ

๒. สรุปผลการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพืชที่สูง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

1. ด้านการวิจัยองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

1.4 ยืนยันด้วยเบียนและจดแจ้งกรรับยืนยัน 11 รายการ

- ลิขสิทธิ์ 3 รายการ
- เครื่องหมายการค้า 2 รายการ
- อนุสิทธิบัตร 2 รายการ
- ข้อบก.เบียนบันธึก 4 รายการ

- ดำเนินก่อตั้งในโลeyerเก็บตระบันทร์ ด้วยดีหัวใจอุปทาน ให้เก็บตระก ไปใช้ประโยชน์ 8 กลุ่มบ้าน 32 ราย สร้างรายได้ 909,260 บาท คิด เป็นร้อยละ 65 ของรายได้ปี 2566
- ดำเนินก่อตั้งในโลeyerการปลูกและ การผลิตกาแฟ ให้เก็บตระก 3 กลุ่มบ้าน 25 ราย ว่าหน่ายผลผลิตกาแฟเพื่อรับภาระ 2566 เพิ่มขึ้นจากปี 2566 จำนวน 1,355 กก. เป็น จำนวน 1,410 กก.
- ดำเนินก่อตั้งในโลeyerการปลูกและ การผลิตกาแฟ ให้เก็บตระก 3 กลุ่มบ้าน 25 ราย ว่าหน่ายผลผลิตกาแฟเพื่อรับภาระ 2566 เพิ่มขึ้นจากปี 2566 จำนวน 1,355 กก. เป็น จำนวน 1,410 กก.
- ดำเนินก่อตั้งในโลeyerการปลูกและ การผลิตกาแฟ ให้เก็บตระก 3 กลุ่มบ้าน 25 ราย ว่าหน่ายผลผลิตกาแฟเพื่อรับภาระ 2566 เพิ่มขึ้นจากปี 2566 จำนวน 1,355 กก. เป็น จำนวน 1,410 กก.

2. ด้านการพัฒนาพื้นที่สูง

2.1 ส่งเสริมการทำการเกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการเผา

- เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในและ นอกภาคเกษตร 19,306 ราย สร้างรายได้ที่เพิ่ยงพอดีกับการดำเนินธุรกิจ 514.31 ล้านบาท) โดยปี 2567 รายได้เพิ่มขึ้น 733% เมื่อเทียบกับปี 2566
- เกษตรกรได้รับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย 4,084 ราย สร้างรายได้ 196.28 ล้านบาท

รายได้จากการรับรอง
แหล่งผลิตมาตรฐาน
อาหารปลอดภัย (GAP)
มูลค่า 179.79 ล้านบาท

รายได้จากการรับรองแหล่งผลิต
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย
ไทย (Organic Thailand)
มูลค่า 16.48 ล้านบาท

- กระจายการการพัฒนาครองคลุมกลุ่มบ้านพื้นที่สูง 2,597 กลุ่มบ้าน (**ร้อยละ: 80.40**)
- กลุ่มบ้านที่ดำเนินมาพัฒนาอย่างสมบูรณ์ทุก มิติ 616 กลุ่มบ้าน
- ขยายการพัฒนาเป็นพื้นที่กลุ่มที่ 2 และ 3 557 กลุ่มบ้าน

2.2 ส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้แก่เกษตรกรที่ยังคงเป็นพื้นที่ความยากจน

- เกษตรกรดำเนินแบบที่ความยากจน 1,616 ราย ได้รับการส่งเสริมอาชีพ
เกษตรกรรม สร้างรายได้ มูลค่า 9.84 ล้านบาท

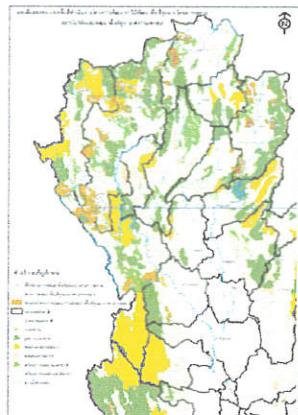

“ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้”

2. ด้านการพัฒนาพื้นที่สูง

2.3 กำหนดขอบเขตพื้นที่วางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกษตรกร 45,171 ราย

พื้นที่ที่ได้รับ 983,521.98 ไร่
พื้นที่อื่นๆ อาทิ 32,736.70 ไร่
พื้นที่บ่า 1,695,583.28 ไร่

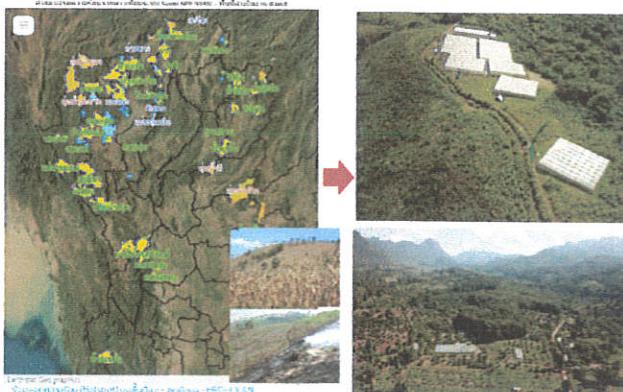
ขอบเขตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่
ตามมาตรา 19 แห่ง พ.ศ. 2507
และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้ง
กรมป่าไม้ และกรมอุตุฯ

พื้นที่ดำเนินการแล้ว 39
โครงการ
คิดเป็นร้อยละ **79.59** ของพื้นที่
ดำเนินการตามแผน รวมพื้นที่
2,655,547 ไร่

ด้านสังเวดล้อ : แบ่งแยกพื้นที่บ่า พื้นที่เกษตร
และวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ถูกต้องตามกฎหมาย
และหลักวิชาการ และอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวส่วนล้อ

2.4 ปรับระบบการกำกับดูแลเพื่อเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการเผาบ้านที่สูง

สถาบันการณ์การติดจุดความร้อน (Hotspot) ปี 2567 เก่ากับ 5,137 จุด
ลดลงร้อยละ: 14.88 เมื่อเทียบกับปี 2562 – 2566 (6,035 จุด)

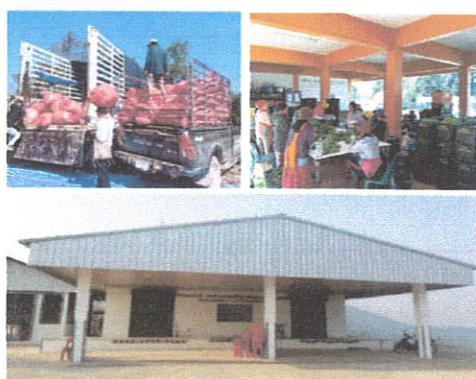
2. ด้านการพัฒนาพื้นที่สูง

2.5 การพัฒนาแหล่งน้ำข้ามภาคเล็กและระบบกระจายน้ำ

พัฒนาแหล่งน้ำข้ามภาคเล็กเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งบนพื้นที่สูง
ใน 70 ชุมชน 245 แห่ง ประกอบด้วย การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 190 แห่ง และการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค 55 แห่ง มีผู้รับประโยชน์ **5,121** ราย พื้นที่รับประโยชน์ **21,536** ไร่

2.6 การบริหารจัดการด้านการตลาด โรงคัดบรรจุ โลจิสติกส์ โดยสถาบันเกษตรกร

พัฒนาสถาบันเกษตรกรด้านการผลิตและการตลาด ทั้งหมด 108 กลุ่ม
สมาชิกรวม **4,218** ราย ทุนการดำเนินงานรวม **28.50** ล้านบาท

3. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้

- ส่งเสริมการเรียนรู้ผู้รับการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา งานโครงการหลวง การพัฒนาพื้นที่สูง ศิลปะและวัฒนธรรม และความหลากหลายทางชีวภาพแก่ประชาชน **1,105,797** ราย

- ยกระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ สู่แหล่งเรียนรู้มาตรฐานโลก

- อุทยานหลวงราชพฤกษ์ได้รับสมชาย และได้รับการรับรองมาตรฐาน สวนพฤกษาเตอร์ในระดับสากลจาก Botanic Garden Conservation International (BGCI) มีการร่วมร่วมและ จัดแสดงพรรณไม้ จำนวนทั้งสิ้น **23,831** รายการ

- บุญสุกรรมเป็นองค์กรที่มีความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูตรเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions)

● แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

○ โดยอimonada นิรัตนตรายกุล สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

๑. ที่มา/ความสำคัญ

๑. การพัฒนาที่ยั่งไม่朽รองคลุมพื้นที่

๒. ความยากจน

๓. ความเหลื่อมล้ำ

๔. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๕. การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม

๖. ความมั่นคงตามแนวทางเด่นและลักษณะปลูกฝัน

๗. การเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ

๘. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๙. คณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒๕๗๐

ประธานอนุกรรมการ 1 ท่าน

องค์ประกอบ

1. นายปีเตอร์ พิชัย ณ อุรยา ประธานอนุกรรมการ
2. ค.ส.อ.ร.ต.คุณพงษ์ศักดิ์ อัจกลศักดิ์ อนุกรรมการ
(ผู้แทนบุคลากรโครงการหลวง)
3. นายชวิต ชูนวาร อนุกรรมการ
4. นางสาวลดา沃ส์ ค่าภา อนุกรรมการ
5. นางสาวสุกี้รัตน์ รัตน์ไชต อนุกรรมการ
6. นายศักดิ์ อินโนราเม้นต์ (ผู้แทนสถาบันการค้าไทย)
7. นางสาวกัลยา วงศ์แก้ว อนุกรรมการ
(ผู้แทนกรบรัชการเก็บตัว)
8. นายธนัย พิบูลศักดิ์ (ผู้แทนกรบรับคนที่เดินทาง)
9. นายกิตติพันธ์ วันภาคี อนุกรรมการ
(ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร)

อนุกรรมการ 16 ท่าน

องค์ประกอบ

10. ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบีและพันธุ์พิช
11. ผู้แทนกรบรบ.ไปรษณีย์
12. ผู้แทนกรบรัชการน้ำ
13. ผู้แทนกรมชลประทาน
14. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
15. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
16. นายสมบักติ daraสาร ณ อุรยา
(ด้านภาคใต้และภาคกลาง)
17. นางอัญชัญ ขบถพวง (ผู้แทนบุคลากรโครงการหลวง)
18. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
19. รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
ด้านการพัฒนาฯ
20. ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน

อนุกรรมการ
และลงนามบุกร
อนุกรรมการ
และผู้ช่วยลงนามบุกร
อนุกรรมการ และ
ผู้ช่วยลงนามบุกร

จำนวนและหน้าที่

- 1) สักขา วิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รวมทั้งแนวทางการบริหารด้านงบประมาณ/การเงิน เพื่อสนับสนุนงบประมาณการสถาบันฯให้ครบถ้วน
2) ประเมินความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การจัดทำแผนฯ เป็นไปตามวัตถุประสงค์
3) ปฏิบัติงานอีบ้า ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓. ความโดดเด่นของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

๓.๑ เป็นแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงที่ครอบคลุมการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงฉบับแรกของประเทศไทย

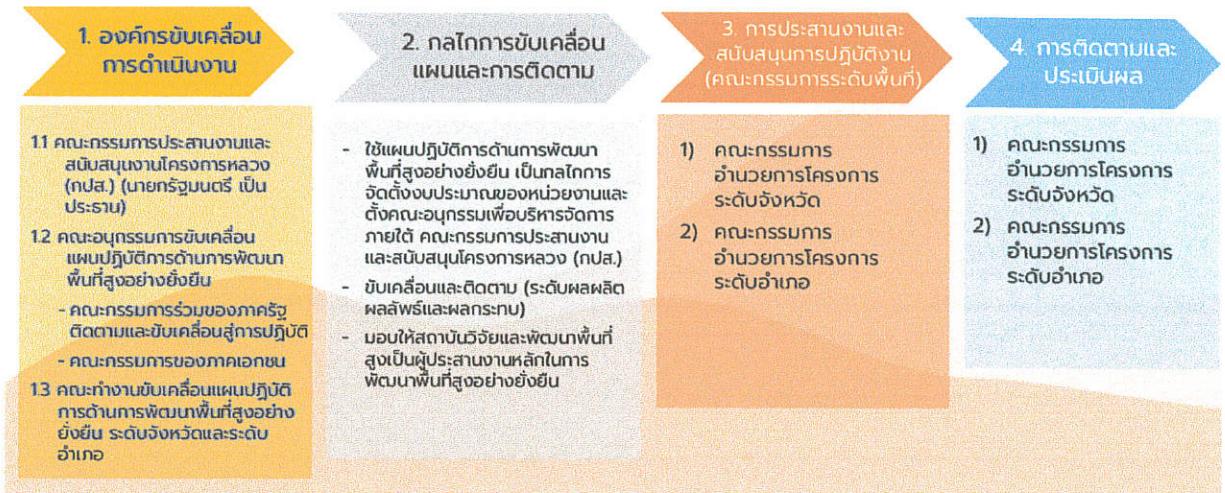
๓.๒ ใช้หลักและวิธีการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง ได้แก่ การพัฒนาเชิงพื้นที่ ขับเคลื่อนการพัฒนา

ด้วยผลงานวิจัยและองค์ความรู้ และใช้หลักและวิธีการดำเนินงานแบบโครงสร้างการหลวง ภายใต้เศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓ เป็นแผนที่ยกระดับการบูรณาการหรือการประสานปริมาณโยชน์ระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

๓.๔ เป็นแผนที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูป
ประเทศไทย

๔. การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

- การแก้ไขปัญหาพื้นที่สูงด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรมจากการงานวิจัย การประยุกต์ใช้กระบวนการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสำคัญบนพื้นที่สูงในปัจจุบัน
    - โดยอัจฉรา ภาครุทธิ์ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

๑. ความสำคัญ

- เป็นฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
  - กลุ่มชาติพันธุ์หลักหลาย (๑๕ ชนเผ่า)
  - อาชญากรรมล้วนๆ 1 | ระบบทรัพยากรที่ดีๆ เช่น

๒๕๖๒

- ห้างโกล ทรัคกันดาร
  - อาร์พ/ บุกรุกพื้นที่ป่า
  - ความเหลื่อมล้ำ

๓. พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน แก้ไขปัญหา ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยองค์ความรู้

นวัตกรรมด้านผลผลิต (Product Innovation) : องค์ความรู้จากผลงานวิจัยด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สูงระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย

การสร้างต้นแบบ นวัตกรรมด้านกระบวนการ (Process Innovation) : การพัฒนาที่เหมาะสมกับภูมิสังคม
ครอบคลุมมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

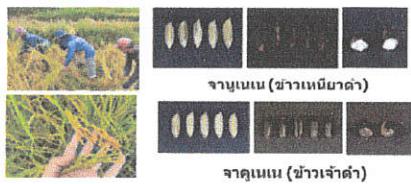
๔. งานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนบนพื้นที่สูง

**การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
เพื่อใช้ขับเคลื่อนการพัฒนา**
ความความด้องการของชุมชน และรองรับการเปลี่ยนแปลง

ความมั่นคงด้านอาหาร ด้านอาชีพ

- เพิ่มผลผลิตพืชอาหาร ที่ชื้นตื้น
- ตอบยอดส่วนของความต้องการน้ำ ที่นิ่งหรือรกราก
- พื้นที่พืชท่องเที่ยว ภูมิปัญญา สีงวดล้อม

พื้นที่ห้องกิน : ข้าว

พื้นที่ถ้าห้องกิน/ งานอนุ

พื้นที่คัญชง

- พื้นที่ RPF 1-4 / RPF 5-8 / HRDI 1-2

พื้นที่สัตว์ห้องกิน : หมู ไก่พื้นเมือง

การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

พื้นที่เพิ่มเศรษฐกิจ

พื้นที่กาแฟ

A5 (RPF-C3)

A42 (RPF-C4)

ลักษณะเด่น : ล้านนาบานไร่ราษฎร์ โรคและ
ภัยแล้งติดต่อ 3-5 ภาคต่อ แมตต์ใบไทย มี
ระบบขนาดการปลูกเชิงในระดับชาติเพิ่มขึ้น
พื้นที่ (SCA ที่ดีแบบ 81)

พื้นที่อุ่น

องุ่นฟ้าสด

องุ่นเขียวสด

องุ่นดำสด

องุ่นเหลืองสด

AK1-A5

พื้นที่ผัก

การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

- เทคโนโลยีการผลิต :
เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน
- ชีวภัณฑ์
- การเบรุป เพื่อเพิ่ม
มูลค่า สร้างอัตลักษณ์
- ตลาดออนไลน์

ชีวภัณฑ์เกษตร

ชีวภัณฑ์ ผัก ผลไม้

การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

❖ ยกระดับพืชท้องถิ่นเป็นพืชเศรษฐกิจสร้างรายได้

ชื่อพืช	สรรพคุณ/ประโยชน์	ที่มาที่
บุก	• มีสีชมพูโดย普遍และสีสุข ช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือด • ช่วยลดความดันโลหิตในเด็ก • ให้เกลูโคza ช่วยควบคุมน้ำหนัก	เด็กดอย สมเด็ย ผู้เชี่ยวชาญ แพทย์พ่อ แพทย์สูง ไทย เชียงใหม่
ลิ้นจ้ำ	• ยอดก้านใบสามารถนำไปทำอาหาร • ใช้รากชานอบบูรณาการ • ช่วยเร่งคันและร้อน • แก้ไข้และลดไข้	ก่อนไป ป่ากวางใหญ่ ในเชียงใหม่ เชียงใหม่
ถ่า	• พันธุ์บอนและเปลือกใบต้องรีบนำมาเป็นอาหาร/ยา • นำไปชงดื่มแล้วจะหายขาด	ฟาร์มไปรษณีย์ตัด ผูกหัว ก่อนจะรับประทาน
หมาก	• เป็นยาสมุนไพร • เก็บรากสด หั่น成ชิ้น บด成ผง • นำไปหั่น成ผงแล้วนำไปชง • นำไปใช้ในงานเชโรต์ หรือธรรมชาติในอุตสาหกรรมฟอกขาว	เด็กดอย สมเด็ย ผู้เชี่ยวชาญ แพทย์พ่อ แพทย์สูง เชียงใหม่
เมือลังกง	• ลดกรดในเลือด • ลดน้ำตาลในเลือด • บำรุงกระเพาะ • ดีท็อกซ์	ก่อนไป ป่ากวางใหญ่ ในเชียงใหม่ เชียงใหม่

✓ Green
✓ Safe
✓ Clean

❖ พัฒนาระบบพืชท้องถิ่นขยาย/ใกล้สัญญาณ

- เปิดโอกาสและสนับสนุน “ด้านการลงทุน โรคในช่วงฤดูกาลน้ำฝน”
- เป็นในศักยภาพในการเป็นศูนย์ มีจุดเด่น
- แนวทางการท่องเที่ยวทางภาคเหนือ

ที่มาที่: โภชนาดง มานะ มูลนิธิฯ

ลิลลี่ป่า (เจ้าเดรวง)

- กว่า 10 วิถีทางปีงบประมาณ/อาหาร
- ลดภาระความซับซ้อน สำนักงานพัฒนาป่าไม้/องค์กรชุมชน
- หนี้สาธารณะท่องเที่ยวทางภาคเหนือ

ที่มาที่: ดอยอุ่น ปักลุม

มะเขือดาว

- ลดภาระความซับซ้อน/อาหาร
- ลดภาระความซับซ้อน สำนักงานพัฒนาป่าไม้/องค์กรชุมชน
- หนี้สาธารณะท่องเที่ยวทางภาคเหนือ

ที่มาที่: ดอยอุ่น ปักลุม

❖ ขุมชนตัวอย่างด้านการอนุรักษ์ ที่นี่ๆ และนำไปประยุกต์ความหลากหลายทางชีวภาพบนที่นี่ที่สุด

ขุมชนที่มีความโดดเด่น

- บุกน้ำแข็งการอนุรักษ์ ที่นี่ๆ และนำไปประยุกต์พืชท้องถิ่นเป็นแหล่งอาหาร (น้ำพืช น้ำผลไม้ บ้านป่า)
- บุกน้ำแข็งมานา ที่ครองอาณาจักรทางชีวภาพบนที่นี่ที่สุด (บ้านน้ำตก)
- บุกน้ำแข็งวนล้อมล้านภารโรงรีจิการหินภูเขา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (บ้านอีคอง)

❖ การสืบทอดภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากร่าน้ำและป่าไม้ (ที่น้อ) ชาวบ้านเห็นใจ

- เป็นการรีบัฟเฟิลฟื้นฟูบุญบุญ ครู มีบริเวณโรงเรียนพื้นที่เดิมที่กลับบ้านร่วมงานด้านศรีษะเป็ดและรังนกที่ต้องการฟื้นฟู
- ศิลป์ห่อภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากร่าน้ำและป่าไม้ (ที่น้อ) ของชาวบ้านเห็นใจผ่านภารกิจจัดการฝ่าวิกฤตที่ติดต่อไร้สูญเสียภูมิปัญญา ด้วยหัวใจ

๔. การเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม และช่องทาง

1 Website สภาพส.

2 Facebook สภาพส. - HRD

3 Facebook KM งานวิจัย สภาพส.

4 Facebook โครงการหลวง

5 Line ของตัวพื้นที่สุด

* สื่อที่เกย์ตระกูล เช้าถึง และเข้าใจได้ง่าย

● อุทยานหลวงราชพฤกษ์

- โดยนางสาวทินรัตน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ ผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชภักดิ์

๑. ความเป็นมาอุทยานหลวงราชพฤกษ์

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมพระราชท่านนามให้กับสถานที่แห่งนี้ว่า “อุทยานหลวงราชพฤกษ์” เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๓

(๔) จัดแสดงนิทรรศการด้านการเกษตร ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และด้านอื่นๆ ดำเนินการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวและพัฒนาทางด้านการเกษตรและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรและการอนุรักษ์พันธุ์ พืช อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเห็นชอบ มอบพื้นที่จัด งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ปี ๒๕๕๘ ให้แก่ สถาบันวิจัยและพัฒนาพืชที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. เป็นผู้บริหารจัดการต่อไป เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗

เพื่อเป็น “แหล่งเรียนรู้ ท่องเที่ยว และบริการ ที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ”

1. แหล่งเรียนรู้งานโครงการอันเนื่องมา จากพระราชดำริ และงานโครงการหลวง

2. แหล่งเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการเกษตร

๓. แนวทางเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และวัฒนาธรรม

4. พื้นที่ให้บริการประชาชน และ เสิร์ฟสร้างสรรค์บ้านครองครัว

เป้าหมายการดำเนินงาน	
 <p>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม Ministry of Natural Resources and Environment</p>	
<p>ประชาชัąนมีความรู้ด้านการเกษตรและ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ</p>	<p>ประชาชัំนมีความสุขจากการมาใช้บริการ</p>
<p>夷าชนมีจิตสำนึកในการอุปถัកษ์ ธรรมชาติและสั่งเวดล้อน สามารถนำ ความรู้ไปต่ออายุ / ปฏิบัติ / ประยุกต์</p>	<p>อุทกายนหลวง rho พากาย เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้สืบทอดและประเมิน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ตามมาตรฐานสากลของประเทศสากลคือเป้าหมาย (Net Zero Emissions) ในปี 2570</p>
<p>1. มีการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ควบคุมค่าใช้จ่าย ลดต้นทุน ☒ ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ไปสู่สิ่งแวดล้อมได้ มีค่าตอบแทน เป็นห่วงใยสิ่งแวดล้อม ภัยคุกคามทางสังคม/ ภัยสังคมบ่/ มีภาระ ดำเนินการ 	<p>2. มีบุคลากรที่เป็น มืออาชีพและมีศักยภาพ ในการทำงานอย่างเป็นระบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ควบคุมค่าใช้จ่าย ลดต้นทุน ☒ ควบคุมค่าใช้จ่าย ในการแข่งขัน ☒ ฝึกอบรม คุณสมบัติ ในการแข่งขัน ☒ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ บ่มีบุคลากรที่มีคุณภาพ ☒ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ บ่มีบุคลากรที่มีคุณภาพ
<p>3. มีสุขภาพสังคมที่ดี ให้กับผู้คน ที่มีสุขภาพดี</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ บ่มีสุขภาพดี ให้กับผู้คน ที่มีสุขภาพดี 	<p>4. สังคมที่เข้มแข็ง ของอุทกายนฯ เป็นที่ต้องการของมวลราษฎร์</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ บ่มีสุขภาพดี ให้กับผู้คน ที่มีสุขภาพดี
<p>5. การให้สนับสนุน นักวิชาการ และเป็นที่ทึ่งหวาใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ สนับสนุนนักวิชาการ ที่มีความสามารถ และเป็นที่ทึ่งหวาใจ 	<p>6. การลดเวลาเพิ่มรุกราน ให้เข้าสู่กลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างท่องเทlus</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ สนับสนุนนักวิชาการ ที่มีความสามารถ และเป็นที่ทึ่งหวาใจ

๒. เป้าหมายการดำเนินงานของอุทยานหลวงราชภักดิ์ ปี ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐

- แหล่งเรียนรู้ ท่องเที่ยว และบริการ ที่ยั่งยืน บรรลุความเป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สุทธิเป็นศูนย์ และสวนพฤกษศาสตร์สากล (BGCI) เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ (ภายใต้ปี พ.ศ. ๒๕๗๐)

๓. ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

รูปแบบและการนำเสนอองค์ความรู้ “ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง” กับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทฤษฎีและหลักการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ตามแนวพระราชดำริฯ เช่น การปลูกป่า ๓ อย่างฯ การฟื้นฟูป่า โครงสร้างของป่าฯ การเลือกชนิดไม้ และความหลากหลายของพืชอาหาร การกักเก็บคาร์บอนในมวลชีวภาพ (CO_2) ของต้นไม้และพื้นที่สีเขียว เป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ที่เป็นสาเหตุหลักของภาวะโลกร้อน และเป็นแหล่งผลิตออกซิเจน (O_2) ที่สำคัญ

แนวทางพัฒนาแหล่งเรียนรู้ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

โดยแบ่งจุดเรียนรู้ออกเป็น ๕ โซน

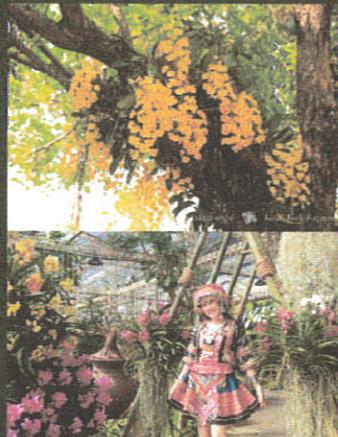

๔. กิจกรรมส่วนตัวไม่แต่ละฤทธิ์กาลของอุทยานหลวงราชภักดิ์

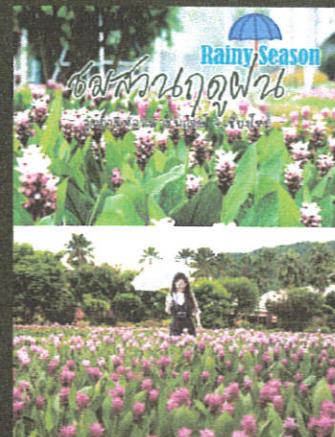
กิจกรรมชุมส่วนดือกไม้ในแต่ละฤดูกาลของอุทยานหลวงราชภูมิ

ชมไม่ต้องก้มมองหน้าหนากพร้อมแพลจังด้วยทีวีไกด์
ด้วยดูให้เข้าและกลัวว่าได้เมื่อขึ้นหน้า
(ห้องนอนพักผ่อนส่วนใหญ่ ผ่านการ Live / วิดีโอบันทึกอ่อนใจ)

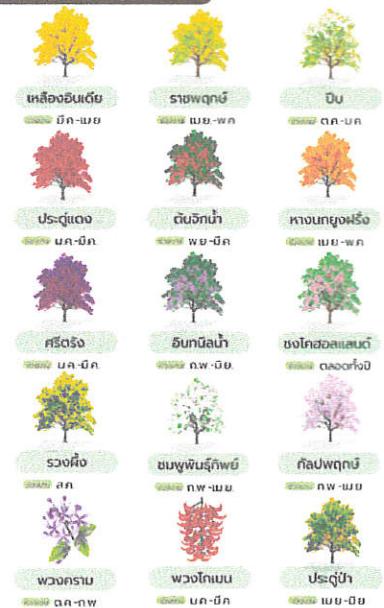

งานักกษาชุมชนออกไม้บาน
ตามวัฒนธรรมล้านนา
แล้วเมืองหนึ่งเริ่บชุมชนออกເວົ້ອນບານ
บັນທຶກຈົດກິດຮຽນ : ນັບພາກນ-ພະຍານ

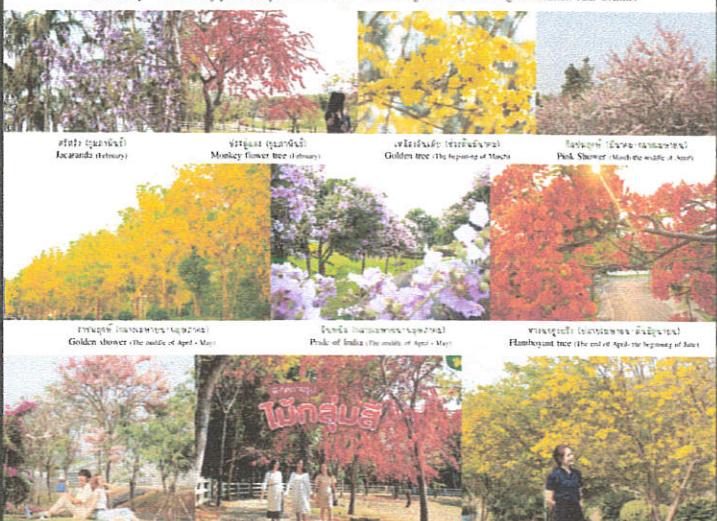
“Rainy Season Festival”
ວັນທີຈົດກິຈกรรม : ມັງກອນ-ແມ່ນາຍນ

ເມັກລຸ່ມສົດານີ້ດູກາລ

ប្រព័ន្ធឌាម្បីជាតិ

ດែនរាជក្រឹតា - ខែកញ្ចប់ សារចូលរិបាយនៃដឹកជញ្ជូន រាមទីកំពង់ខេត្ត ដើម្បីរួមចំណេះដឹងអេឡិចត្រូនិក
February – June Enjoy the best period of the seasonal flowering trees and bloomings of Northern Thai Orchids.

ພຣະນີມ້ສວຍ

ជំរួចគ្រប់វាង

ต้นไม้เป็นเทคโนโลยีที่ดีที่สุดในการช่วยลดภาระงาน

ปลดปล่อยก๊าซออกซิเจนให้เพียงพอสำหรับ 2 คนต่อปี

10 ព័ត៌មានអុខលោកស្រីរាជធានី

ที่มีศักยภาพในการก้าวเก็บครรชื่อนั้นสูงสุด

- 1** ต้นไม้ดอกสีเหลือง ไม้เลื้อย
Abisia ledebeckii

2 ต้นไม้ดอกสีขาว:Flame of the forest
Butea monosperma

3 ต้นไม้ดอกสีชมพู:Pink shower
Cassia fistula

4 ต้นไม้ดอกสีเหลือง:Golden shower
Cassia fistula

5 ต้นไม้ดอกสีฟ้า:Crotonball tree
Croton jambus

6 ต้นไม้ดอกสีเหลือง:Trumpet tree
Dolichandrone serrulata

7 ต้นไม้ผลลูกกลม:Elephant apple
Dillenia indica

8 ต้นไม้ผลลูกหัวใจ:Dipterocarpus caudiferus

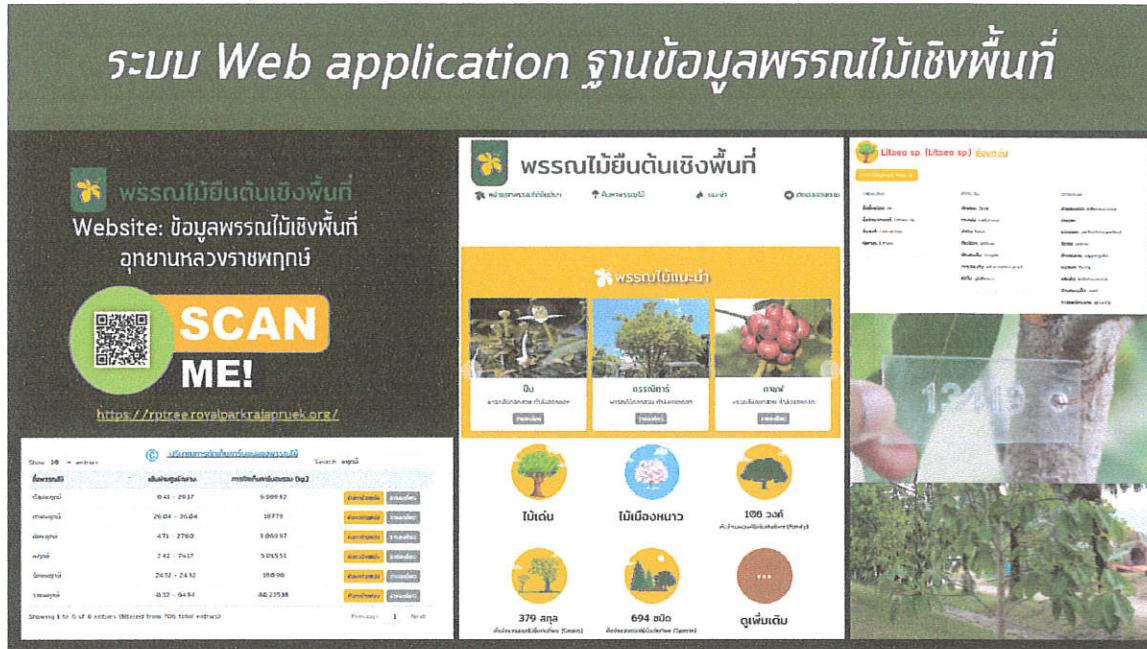

9 ต้นไม้ใบเขียว:Rubber tree
Ficus elastica

๕. ระบบ web application ฐานข้อมูลพรรณไม้เชิงพื้นที่

นักท่องเที่ยวจะสามารถสืบค้นได้จาก Web Application และทัวทั่วพื้นที่ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ยังมีป้ายพรรณไม้ที่แสดงถึงองค์ความรู้ทางพุกศาสตร์ที่น่าสนใจ ดึงดูด และเข้าใจง่าย รวมถึงยังมีข้อมูลเกี่ยวกับการกักเก็บก้าชาร์บอนฯ ของไม้ยืนต้นชนิดต่าง ๆ

๖. การดำเนินงานตามเพิ่มศักยภาพการดูดกลับและกักเก็บก้าชเรือนกระจกของ สวพส.

จากการรายงานการบอนฟุตพรินท์ขององค์กร (CFO) ของ สวพส. ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ (ปีฐาน) ด้านการดูดกลับก้าชเรือนกระจกของ สวพส. ได้ประเมินการกักเก็บการบอนในมวลขีવภาพของต้นไม้และพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่สำนักงาน สวพส. ส่วนกลาง และพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ โดยมีปริมาณการกักเก็บในกรณีฐานรวม ๑๑,๓๔๒.๗๘ tCO₂e และมีปริมาณการดูดกลับก้าชเรือนกระจก ๑๙๙ tCO₂e ต่อปี โดยมีแผนด้านการเพิ่มศักยภาพการกักเก็บและดูดกลับการบอน ภายใต้ปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ครอบคลุมเป้าหมายการดูดกลับการบอนประมาณ ๑,๒๔๕.๕๓ tCO₂e/ปี ประกอบด้วย ๓ พื้นที่ดำเนินการดังนี้

- ๑) พื้นที่ป่ากาแล สวพส. จำนวน ๒๐๔.๗๐ ไร่
- ๒) พื้นที่สีเขียวของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ต้นไม้ ๑๑,๒๑๗ ต้น
- ๓) พื้นที่เป้าหมายนำร่องนิเวศบริการจากกิจกรรมส่งเสริมชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นฟูป่า จำนวน ๒๓,๔๒๙.๒๘ ไร่ จำนวน ๘ พื้นที่ โดยในระยะแรกจะคัดเลือก พื้นที่เพื่อเข้าร่วมโครงการ TVER ๔ พื้นที่ จำนวน ๓,๖๐๐ ไร่

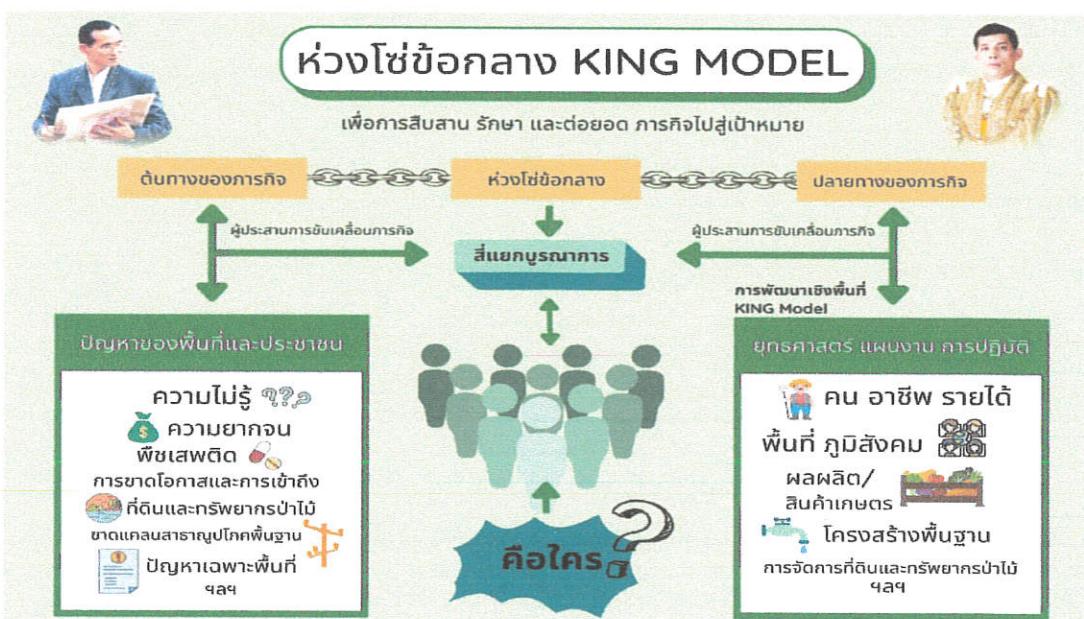
1. การดูดกลับในสองพื้นที่ (พื้นที่ป่ากาแล และ พื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์)	188 tCO ₂ e
2. ต้อง OFFSET เที่ยงจากโครงการไม้ในฐานะผู้ทักทڑโครงการ : กิต Carbon ที่ใช้ ๐.๕ พัน ^๔ ไม้เดลต้าช่วงเวลาปี ๒๕๖๗ ๙๐% โดยผลกระทบดูดกลับได้ก้าหนดเพื่อให้เป้าหมาย ๓,๖๐๐ ไร่ บ่มากกว่าบันทึกไว้ต่อ กิต Carbon ที่ได้ร่วมมีผลก้า ๑,๘๐๐ tCO ₂ e ซึ่งก้าต้องเพื่อการเมะปะผลประโยชน์ทางบ่มายการแบ่งปัน ค้าร์บอนแคปิตอลตามประกายของการขอรับประโยชน์ที่ได้ ๑๗๐๗ tCO ₂ e	ห้องการเจียร ๑,๐๕๗.๕๓ tonCO ₂ e

วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๗

- กลไกการบูรณาการหน่วยงานของจังหวัดเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง
  - โดย นายชูชีพ พงษ์ชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
  - ๑. ศักยภาพจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นป่าพื้นที่ป่าต้นน้ำขนาดใหญ่ที่มีความสุข
  - ๒. การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน
    - ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาส่างเสริมอาชีพและการตลาด
    - ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
    - ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
    - ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น
    - ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ
  - ๓. โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนเฉพาะพื้นที่บ้านหนองเขียวและกลุ่มบ้านบริวาร ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน
    - กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่าย โดยยึดหลักการดำเนินงาน ดังนี้
      - ๑. ใช้หลักและวิธีการพัฒนาที่ยั่งยืนแบบโครงการหลวง เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย
      - ๒. ขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากศูนย์บริการ และพัฒนาพื้นที่สูง ปางตองตามพระราชดำริ
      - ๓. ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
      - ๔. พัฒนาบนพื้นฐานข้อมูล และองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิลักษณ์
      - ๕. มุ่งเน้นการปฏิบัติ การบูรณาการของหน่วยงานและทุกภาคส่วน รวมทั้งประชาชน
    - ๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ
      - ๑. ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามงานและร่วมรับประโยชน์ โดยเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการพัฒนา ในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดเป้าหมาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตาม แผน ร่วมตรวจสอบ ร่วมติดตามประเมินผล และรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ
      - ๒. สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินการตามหลักร่วมต่างๆ สร้างทีมแห่งการพัฒนาการเปลี่ยนแปลง ด้วย ความรัก ความสามัคคี และอุดมการณ์ที่แน่วแน่เพื่อสร้าง ความสุขที่ยั่งยืนของพื้นท้องประชาชน
      - ๓. ยึดหลักภาคี ๗ เครือข่าย เพื่อเป็นเพื่อนร่วมคิด และเข้าใจตรงกัน ไม่ว่าจะเป็น ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคศาสนา ภาคสื่อสารมวลชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และภาคประชาชน
      - ๔. สร้างการสื่อสาร/การรับรู้ ให้บุคลากรภายนอกเข้าใจในความเป็นแม่ฮ่องสอน

๔. น้อมนำพระราชดำริ/พระบรมราโชวาทฯ ของในหลวง ร.๙ และ ร.๑๐ มาประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันและการปฏิบัติราชการ
- กลไกการบูรณาการหน่วยงานภายใต้แนวคิด โซ่อุลกลาง
    - โดย นายวุฒิชัย เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา ที่ปรึกษา สวพส.
  - ๑. แนวทางพระราชทานวิธีดำเนินการ เมื่อเริ่มงาน โครงการหลวง
    - ๑.๑ ลดขั้นตอน คือ จะทำอะไรก็อย่าต้องให้มีการอนุมัติต่อ ๆ กัน ไปหลายขั้นตอน อีกนัยหนึ่งให้
กระจายอำนาจ
    - ๑.๒ ปิดทองหลังพระ อย่างทำความดี เพื่อเอาไว้วาด
    - ๑.๓ เร็วๆเข้า
    - ๑.๔ ช่วยเข้าช่วยตัวเอง
  - ๒. การดำเนินงานแบบโครงการหลวง
    - ๒.๑ มีการตั้งศูนย์ในพื้นที่ มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำภายใต้การบูรณาการกับหน่วยงาน และการมี
ส่วนร่วมของชุมชน
    - ๒.๒ การดำเนินงานพัฒนา ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน โดยยึด
ปัญหา ความต้องการ และสอดคล้องกับ ภูมิสังคม ของกลุ่มบ้านชุมชน
    - ๒.๓ ดำเนินการครบวงจร ทั้งการวิจัย การพัฒนา โลจิสติกส์ และการตลาด
  - ๓. King Model

๔. โซ่อุปทาน

ภารกิจในระบบราชการ เมื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์แล้ว จะทำหน่วยเดียว/ผู้เดียว เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ‘จำเป็นต้องบูรณาการ’ ก่อนการบูรณาการจำเป็นต้องประสานงาน มีข้อมูล และต้องมี ‘ผู้เชื่อมต่อ’ = โซ่อุปทาน โซ่อุปทาน อาจหมายถึง ‘คน’ หรือ ‘องค์กร’ ที่จะช่วยสนับสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อน เชื่อมต่อภารกิจในลักษณะของการ ‘เกาะติด’ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลลัพธ์โดยสมบูรณ์โดยมี เป้าหมายสุดท้ายคือ ‘ประโยชน์ส่วนรวม’

๕. จุดเปลี่ยน พ.ศ. ๒๕๖๖

เป้าหมาย: การพัฒนาเพื่อสร้างให้เป็นชุมชนต้นแบบบนพื้นที่สูง

วิสัยทัศน์: คนอยู่ร่วมกับป้าอย่างมีความสุขและยั่งยืนภายใต้ ๕ องค์ประกอบ

- ชุมชนได้รับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น
- ชุมชนมีความมั่นคงด้านอาหารและมีป้าเป็นแหล่งอาหาร(FOOD BANK)
- ชุมชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรและนอกรากการเกษตรที่เป็นมิตรต่อ

- ชุมชนมีองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและการพึ่งพาตนเองเป็นแบบอย่างของแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชนอื่นๆ
- ชุมชนได้รับการพัฒนา ‘คนทุกช่วงวัย’ มีสถาบันเกษตรกร ที่เข้มแข็งภายใต้อุดมการณ์และปรัชญาของการสหกรณ์
- แนวทางการดำเนินงานตามมาตรา ๑๙ ของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ คทช.
  - โดย นายวาราสา ห่อทอง ผู้อำนวยการ ส่วนโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ เชียงใหม่
  - . การขออนุญาตตามมาตร ๓๓/๑, ๑๖ และ ๑๙
    - .๑ มาตรา ๓๓/๑ ใช้สำหรับขออนุญาตขอบเขตสำนักงานตัวอาคาร สิ่งก่อสร้าง แปลงทดลอง แปลงวิจัย
    - .๒ มาตรา ๑๖ ราชภูมิผู้ทำกินในพื้นที่ป่า กรณีโครงการหลวงและสวพส. ใช้สำหรับขออนุญาต แปลงเกษตรกรเครือข่ายโครงการหลวง และเกษตรกรในพื้นที่ทั้งหมด
    - .๓ มาตรา ๑๙ สำหรับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้
  - . การดำเนินโครงการหลวงตามมาตรา ๑๖
    - .๑๑ พรบ. ป่าสงวนแห่งชาติฯ พ.ศ. ๒๕๐๗ ตามมาตรา ๑๖ อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณีดังต่อไปนี้
      - . การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยเขตป่าสงวนแห่งชาติ คราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรได้
      - . การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ คราวละไม่เกินสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหากองป่า และไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน และแต่กรณี การขออนุญาตและอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยราชกิจจานุเบกษา

๓. การดำเนินโครงการพัฒนาป่าไม้โครงการหลวง

การจัดทำโครงการร่วม ตามมาตรา 19 พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติฯ

หัวหน้าหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่หน่วยงาน (ผู้เขียนโครงการ)

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ
หัวหน้าหน่วยงานภาคสนามหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงาน
(พื้นที่ดูแลในส่วนโครงการ)

ผู้อำนวยการส่วนโครงการพeterminate สำหรับกิจการพิเศษ
(ผู้ตรวจสอบโครงการ)

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจสอบโครงการ
(ผู้อำนวยการส่วนโครงการพิเศษและกิจการพิเศษ)

หัวหน้าหน่วยงานอื่น (ผู้ร่วมเสนอโครงการ)

(ลงชื่อ) ผู้ร่วมเสนอโครงการ
(หัวหน้าหน่วยงานอื่นๆ เช่น ผู้อำนวยการโครงการประปาฯ)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (ผู้เสนอโครงการ)

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ
(ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้)

ผู้อำนวยการสำนักโครงการพeterminate สำหรับกิจการพิเศษ
(ผู้เห็นชอบโครงการ)

(ลงชื่อ) ผู้เห็นชอบโครงการ
(ผู้อำนวยการสำนักโครงการพิเศษและกิจการพิเศษ)

อธิบดีกรมป่าไม้ (ผู้อนุมัติโครงการ)

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ
(อธิบดีกรมป่าไม้)

๔. การดำเนินโครงการพัฒนาป่าไม้พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

๔.๑ แนวทางการดำเนินโครงการของหน่วยงานร่วมในพื้นที่ที่ได้รับการจัดทำโครงการพัฒนาป่าไม้ กับกรมป่าไม้

- หน่วยงานร่วมจัดทำโครงการ ระบุตำแหน่ง แบบแปลน อื่นๆ

- ขอความเห็นชอบ หรือแจ้งคณะกรรมการสนับสนุนศูนย์พัฒนา/สถานีโครงการหลวงระดับอำเภอ

- ขอความอนุญาตเข้าดำเนินโครงการ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ท้องที่

- สำนักจัดการทรัพยากรท้องที่พิจารณา เป็นไปตามหลักเกณฑ์ สิ่งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ กำกับ ควบคุม และอนุญาตให้ดำเนินโครงการ

แนวทางการจัดทำโครงการร่วม

ประสานงานสร้างความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและชุมชน

จัดทำแผนแม่บทพัฒนาเชิงพื้นที่ (Master Plan)

หน่วยงานจัดทำแผนงาน/ โครงการ
ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการร่วมระดับอำเภอ

ขออนุมัติเข้าดำเนินโครงการ
เสนอสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้พิจารณาอนุมัติ/ กำกับติดตาม

หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินงานโครงการตามแผนงาน

ติดตามความก้าวหน้าและรายงานผลการดำเนินงาน

||| แนวการและกติกาที่ ในการดำเนินงานของหน่วยงานร่วม
ตามโครงการพัฒนาป่าไม้พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
ช่องໄลรับอุบัติภัยตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
โดยอธิบดีกรมป่าไม้ อันเป็นประโยชน์ต่อการควบคุม ดูแล รักษา^๑
หรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ และเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรเป็นสำคัญ |||

1. อ่างเก็บน้ำ ที่มีความจุ ไม่เกิน 300,000 ลบ.ม.	6. ระบบประปาภูเขา
2. อ่างเก็บน้ำที่มีพื้นที่น้ำกว้าง ไม่เกิน 80 ไร่	7. ระบบหัวผึ่วติด / ตัวดิน ระบบหัวพัลส์จานแสงอาทิตย์
3. ฝายกันล้นน้ำ ที่มีความยาวสันฝาย ไม่เกิน 15 ม.	8. ถนน ปรับปรุงซ่อมแซมถนน ความกว้าง ไม่เกิน 4 เมตร ให้ลักษณะทางเดิน ไม่เกิน 50 ซม.
4. ท่อส่งน้ำ ขนาดไม่เกิน 6 นิ้ว	9. ขยายเขตไฟฟ้า ตามแนวถนน ไม่พัดผ่านพื้นที่ป่าไม้
5. ท่อพักน้ำ ขนาดความจุไม่เกิน 300 ลบ.ม./ถัง โดยตั้งระบบไม่เกิน 10 ถัง	

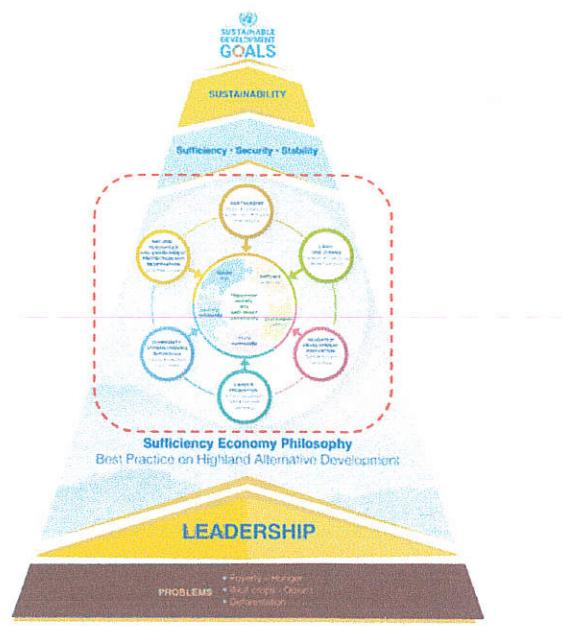
- การพัฒนาอาชีพภายใต้ระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเกษตรมูลค่าสูงเพื่อแก้ปัญหาความยากจน
  - โดย ดร.เพชรดา ออยสุข รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านบริหารจัดการ สวพส.
    - ความท้าทายบนพื้นที่สูงของไทย ได้แก่ ความเป็นอยู่ยากลำบาก สิ่งแวดล้อมถูกทำลายจากการทำเกษตรแบบเดิม พืชสภาพติด / ความมั่นคง ไม่มีกรรมสิทธิ์ที่ดิน เข้าถึงบริการได้จำกัด ขาดการศึกษา / องค์ความรู้ ขาดอาชีพทางเลือก

๒. ให้ประชาชนมีสิทธิในการอยู่อาศัยและดำรงชีพบนพื้นที่สูง อย่างอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

“...แห่งใดที่ทางการยังไม่ถือว่าเป็นเขตที่เพิกถอนป่าสงวน และประชาชนเข้าไปทำกิน ก็ต้องมีการควบคุม อย่างเช่น โครงการหลวงไปควบคุมให้เข้าถือว่าเค้าทำถูกต้องแล้ว ไม่ทำลายป่าไม้เพิ่มเติม หรือไม่ทำให้เสียหาย เช้ามีสิทธิ เลยคิดว่าควรให้ใบแสดงว่ามี “สิทธิ์ทำกิน” ก็กลับเป็น “สหก” “สิทธิ์ทำกิน” นี้ ถ้าให้เป็นตัวบุคคล เขา ก็เอาไปขาย จึงนึกว่าจะต้องทำให้เป็นของหมู่บ้านหรือกลุ่มที่หมู่บ้านเป็นหมู่บ้านสหกรณ์ มีหัวหน้า มีกรรมการ และก็มีองค์การหน่วยหนึ่งหน่วยใดเข้าไปช่วย เช่น โครงการหลวง หรือป่าไม้เอง หรือจะเป็นกรรมการอย่างโดยอย่างหนึ่ง ที่ตั้งขึ้นสำหรับในส่วนนั้น ร่วมกันระหว่างกรมป่าไม้ กรมที่ดิน อำเภอ และจังหวัด ให้กำหนดเขตของหมู่บ้านนั้นๆ เขตที่ทำกิน รวมทั้งเขตป่าไม้ใช้สอย ด้วย ให้กำหนดอย่างนั้น ให้อยู่ในควบคุม...”

๓. โมเดลโครงการหลวง

๔. Bio-Circular-Green Economy (BCG)

๔.๑ Bio Economy เศรษฐกิจชีวภาพ การใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

๔.๒ Circular Economy เศรษฐกิจหมุนเวียน การนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

๔.๓ Green Economy เศรษฐกิจสีเขียว การพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน

Bio-Circular-Green Economy (BCG Model)

ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม → ความได้เปรียบในการแข่งขัน

วิทยาศาสตร์ + เทคโนโลยี + นวัตกรรม

๕. วางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๑ การแบ่งแยกพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตรและวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พื้นที่ป่า พื้นที่เกษตร พื้นที่อยู่อาศัย

๕.๒ ปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๓ สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทำเกษตร -> แหล่งน้ำขนาดเล็ก

๕.๔ มาตรฐานอาหารปลอดภัย

๖. การวางแผนผลิตให้ตรงตามความต้องการตลาด

๕W๑H

Who = ใครคือลูกค้า?

What = ลูกค้าอย่างไฉไล? ชนิด, คุณภาพ, ปริมาณ, มาตรฐาน = สเปค

Where = การรับ - ส่งผลิตผล / สถานที่ไหน? ลูกค้ารับของหน้าฟาร์ม, กทม., ชม., ฯลฯ

When = ส่งมอบเมื่อไหร่? ทุกวัน / ทุกสัปดาห์ / ทุกเดือน

Why = ทำไมลูกค้าอย่างไฉไลผลิตผล / สถานที่นั้นๆ ? เอาไปขายต่อ, แปรรูป, ส่งออก

How = จะต้องทำอย่างไร? ขายปลีก / ขายส่ง / บรรจุ / รถบรรทุก / รถห้องเย็น / ฯลฯ

๗. การจัดการหลังเก็บเกี่ยว โลจิสติก และการตลาด

๗.๑ จุดอ่อนของการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ

- พื้นที่ห่างไกลลำบาก และไม่ใกล้ตลาด
- เกษตรกรรายย่อย
- ต้นทุนการผลิตและการตลาดสูง

๗.๒ แนวทางการจัดการ

- การปลูกพืชที่มีมูลค่า และแตกต่าง
- วิธีการเพาะปลูกที่ประสิทธิ์ และเน้นคุณภาพ และมีมาตรฐานอาหารปลอดภัย
- สร้างความแน่นอนทางการผลิต ด้วยระบบการเพาะปลูกที่แม่นยำ และป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ
- การรวมกลุ่มผลิตและบริหารจัดการด้านการตลาด/ตลาดออนไลน์

- การบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตรและการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรบนพื้นที่สูง

- โดย นางวรุณี ภาคสินร์ หัวหน้ากลุ่มงานตลาดและสถาบันเกษตรกร สวพส.

๑. รูปแบบการทำงานของโครงการหลวง

- วิจัย การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การขันส่งที่เหมาะสมแต่ละชนิดพืช พืชที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ ชีวภัณฑ์
- ตลาด นำผลการวิจัยไปใช้
- ผลิต ทำแผนการผลิตตามความต้องการของตลาด

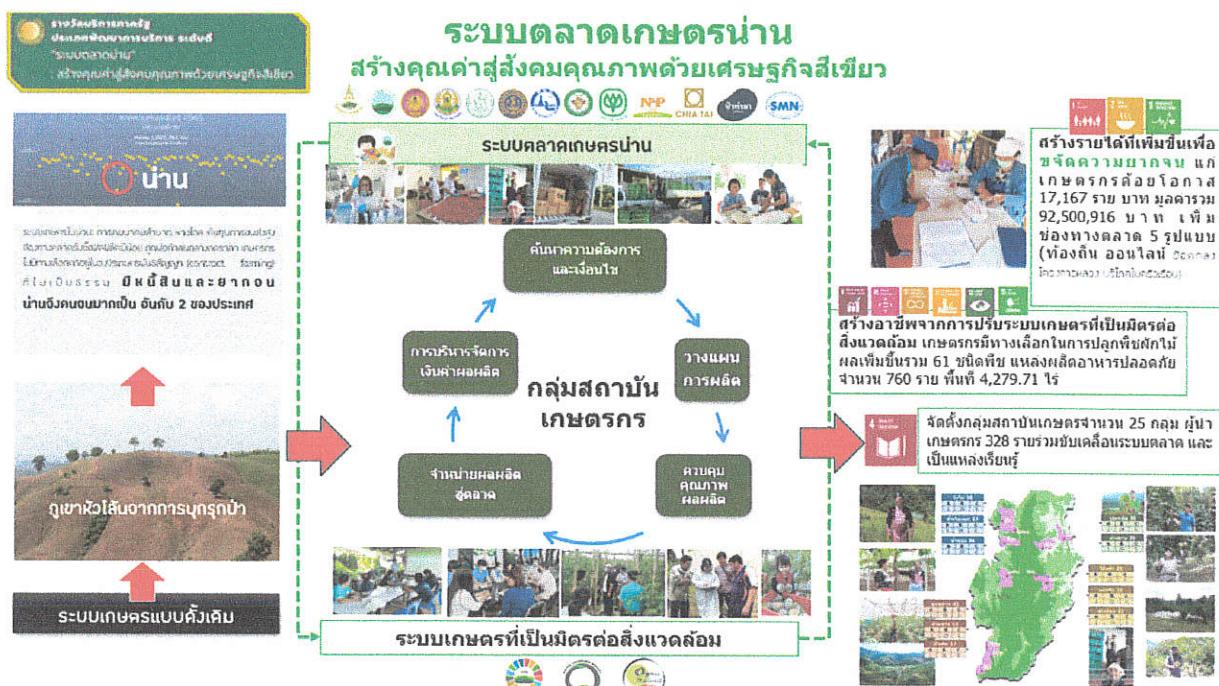

๒. พื้นที่ห่างไกล เส้นทางคมนาคมลำบาก ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์

๓. พื้นที่เข้าถึงยาก มีสัญญาณโทรศัพท์

- เชื่อมโยงผลผลิตจากหุ้นศูนย์ โดย ทำการตลาดแบบพันธสัญญา (Contract Farming) สถาบันเกษตรกรเข้ามาร่วมแข่งสามารถบริหารจัดการผลผลิตได้
- มีบริการเบริชท์ขนส่ง ตลาด Online

มีช่องทางการตลาดที่หลากหลาย

● การแก้ไขปัญหาและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินบนพื้นที่สูง

- โดย นายทนงศักดิ์ ประระไทย นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่mvิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖

๑. การชะล้างพังทลายของหน้าดินบนพื้นที่สูง ก่อให้เกิดอะไร

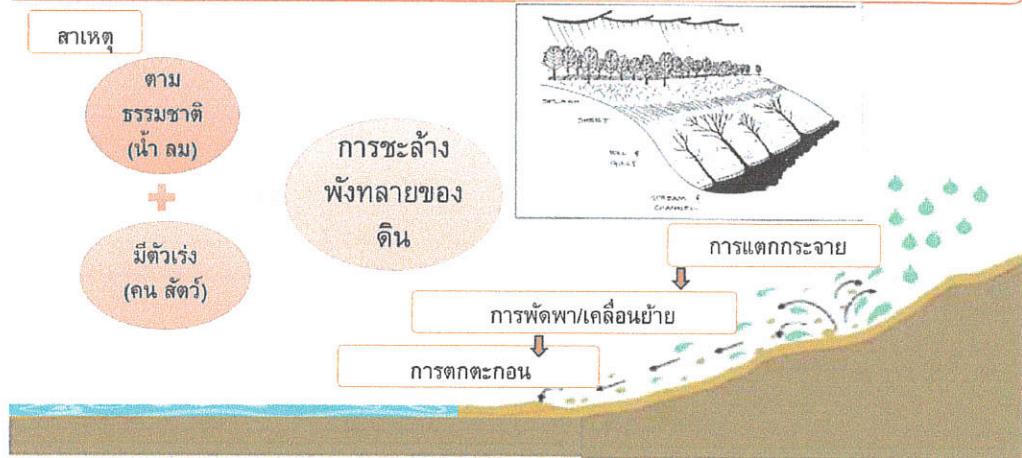

๒. การชะล้างพังทลายของหน้าดินบนพื้นที่สูง เกิดขึ้นได้อย่างไร

ปัจจัยที่มีผลต่อการชะล้างพังทลายของดินหลัก ๕ ปัจจัย

- ฝน ปริมาณน้ำฝน
- สภาพภูมิประเทศ
- มาตรการอนุรักษ์
- ความคงทนของเม็ดดิน
- สิ่งปลูกสร้าง

การชะล้างพังทลายของหน้าดินบนพื้นที่สูง เกิดขึ้นได้อย่างไร

๓. การชะล้างพังทลายของหน้าดินบนพื้นที่สูง เราประเมินอย่างไร

๑. การประเมินในสนาม สังเกตจากปัจจัยสิ่งแวดล้อม การวัดแบบหยาบ (แบบริ้ว/ร่อง) ใช้อุปกรณ์ผิงลงดิน
๒. สร้างแปลงทดลองเพื่อเก็บตัวกอน ยาว ๒๒.๓ ม. กว้าง ๔.๑ ม. Slope ๕% (USLE) ที่นิยม ยาว ๒๐ ม. กว้าง ๕ ม.
๓. ใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ สมการสูญเสียดินสามก๊ก (USLE, A = RKLSCP)
๔. ใช้ข้อมูลการสำรวจระยะไกลเพื่อประเมินการชะล้าง การเกิดริ้ว/ร่อง ในพื้นที่ เช่น LIDAR (Light Detection and Ranging)

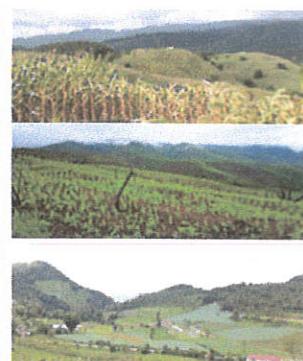
๔. การชะล้างพังทลายของหน้าดินบนพื้นที่สูง เราประเมินอย่างไร

๑. การทำให้ดินมีสิ่งปกคลุม (cover the soil) ป้องกันการตกรอบของเม็ดฝนและเพิ่มความสามารถให้น้ำแทรกซึมผ่านลงดินได้ดีขึ้น
๒. การทำให้ความเร็วของน้ำไหลลดลง (decrease runoff velocity) ควบคุมหรือชั่ลล์ความเร็วของน้ำไหล
๓. การปรุงแต่งดิน (conditioning the soil) เพิ่มความคงทนรักษาโครงสร้างดินให้ดินร่วนซุย การระบายน้ำและการดูดซับ
๔. การทำทางระบายน้ำจากน้ำไหล (drainage of runoff water)
๕. เก็บรักษาธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชไม้ให้สูงหายไปกับตะกอนดินและน้ำไหล

- การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการแก้ไขปัญหาการเผาและฝุ่นควัน pm ๒.๕ บนพื้นที่สูง
  - โดย นายอานันท์ ยอดญาติไทย หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการงานพัฒนา สวพส. และนายสุวัณชาติ หนักแน่น อบต.แม่น้ำจาร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
- ๑. บริบทพื้นที่และปัญหาอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

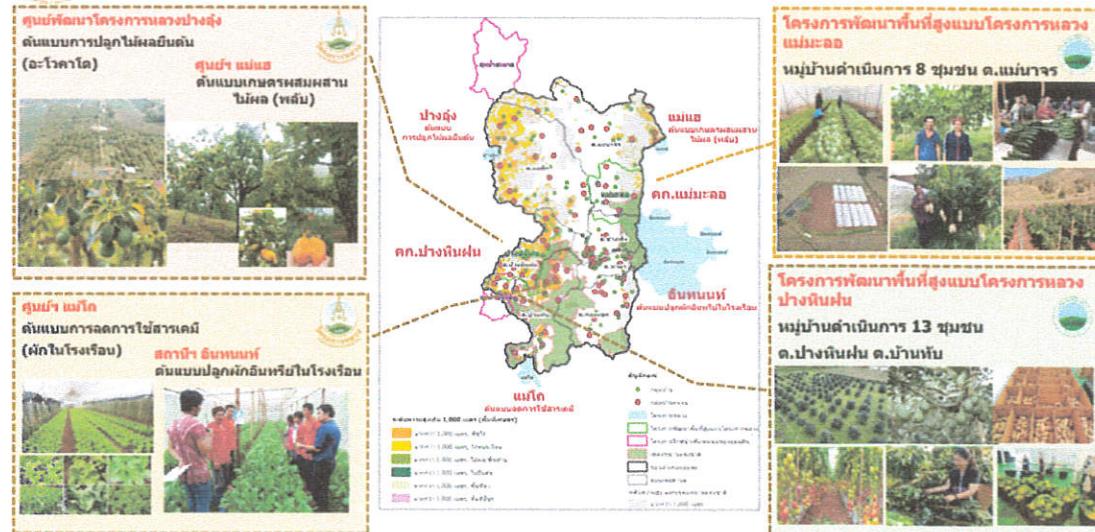
ขอบเขตอำเภอแม่แจ่ม
พื้นที่ 1,709,375 ไร่ ครอบคลุม
7 ตำบล 106 หมู่บ้าน

ความยากจน การใช้ที่ดินไม่ถูกต้อง การเผา

การวิจัยและพัฒนาพื้นที่ดันแนวการแก้ไขปัญหาความยากจนและการเผาบนพื้นที่สูง
ด้วยแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง พื้นที่อำเภอแม่แจ่ม

การมีส่วนร่วมบูรณาการ

การบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่สำหรับการวางแผนและจัดการเมือง

ข้อบัญชีเบ็ดเตล็ด

ข้อมูลลักษณะภูมิอากาศ

- ឧបសម្រោះ
  - បន្ទីរាល់បានដែង
  - ការការណ៍គ្រាមនឹងលេខខែឆ្នាំ
  - គ្រាមទីផ្សារកំណត់
  - ការការណ៍លេខខែឆ្នាំ

ข้อบุลบริบทกูบีสังคม

- *Universität Regensburg* - Institut für Politikwissenschaften und
- *Universität Regensburg* - Institut für Politikwissenschaften und

- Potassium
- Calcium
- Magnesium
- Zinc

๒. แผนแม่บทพัฒนาชุมชน

จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์เบรินห์ ภูมิลังกวน ของบุนชัน

ฐานข้อมูล/ แผนผังชุมชน/ แผนที่รายแปลง

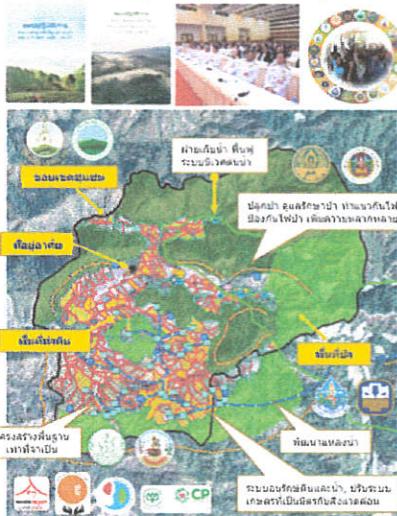

องค์กรน้ำ/ งานวิจัย/ การบูรณาการ/ โครงสร้างพื้นฐานทั่วไป/ MOU

การขออนุญาตใช้ที่นั่งที่ขาดป้าไม่

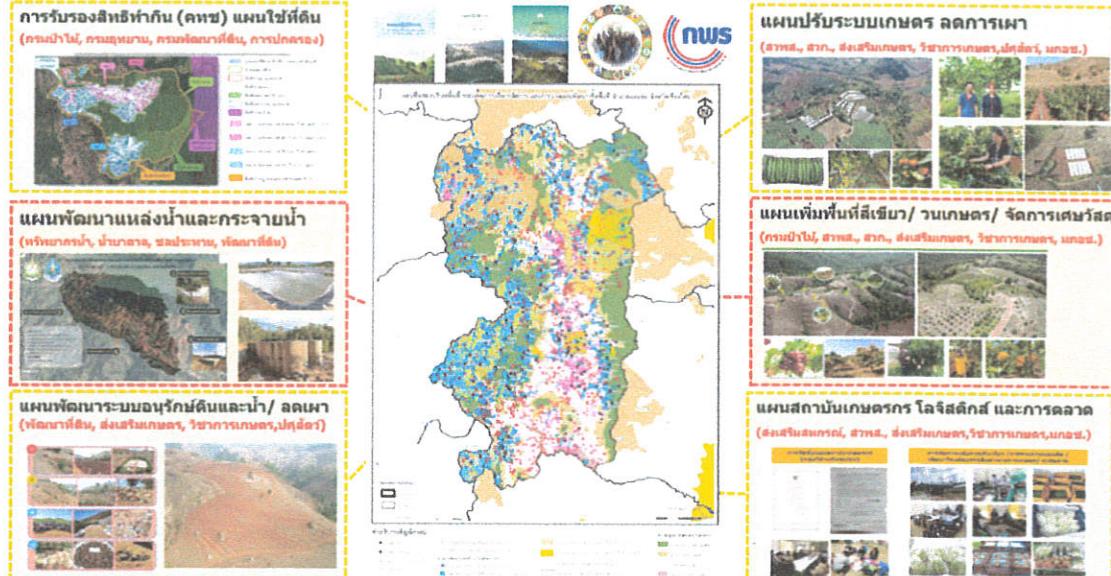
การจัดทำแผนบริหารจัดการพื้นที่ และแม่น้ำ พัฒนาชุมชน (Master Plan)

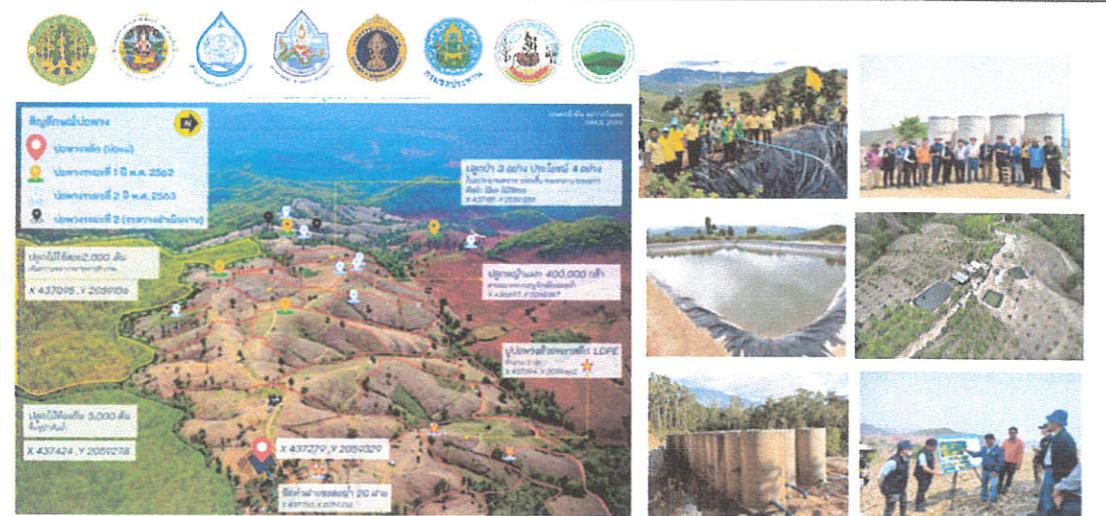
การพัฒนาตามแผนอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชาการ ระเบียบ และกฎหมาย

แผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ (MASTER PLAN)

จัดการพื้นที่ทำกิน – ปรับระบบเกษตร - ลดการเผาป่ายังไง

๓. การสร้างอาชีพและรายได้ด้วยทางเลือกและระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

อ่าเภอแม่แจ่ม สร้างอาชีพและรายได้ ด้วยทางเลือกและระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
จังหวัดเชียงใหม่ โครงการพัฒนาที่สูงแบบโครงการหลวงเมืองทอง : บ้านเยาวา

การปรับระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน

นางสาวอรุณ
เบี้ยน พืชชัยวงศ์เจริญกุล

1. บ่อเพาะพันธุ์ : 0.3 ไร่
2. แปลงปลูกผัก : 1.7 ไร่
3. แปลงปลูกผัก : 1.4 ไร่
4. แปลงปลูกผัก : 0.1 ไร่
5. แปลงปลูกผัก : 0.3 ไร่
6. แปลงปลูกผัก : 0.3 ไร่

พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตปลูกผัก

พื้นที่จริง : 6 x 24 m. (144 ตร. ว.)
จำนวนบ้าน : 10 หลังเรือน
จำนวน : 4 ครอบครัว^{*}
พื้นที่ปลูก : แปลงปลูก
ราคารถ : 26,000 บาท ต่อเรือน

การทำฟาร์มในบ้านเรือน

ออกแบบแปลงผัก / แปลงปลูกผักแบบมาตรฐานตามที่ได้รับอนุญาต

ทำฟาร์มในบ้านเรือน / แปลงปลูกผักแบบมาตรฐานตามที่ได้รับอนุญาต

การทำฟาร์มในบ้านเรือน

บล็อก	ระยะเวลาปลูก / Crop (52 - 55 วัน)			ขนาดที่ปลูกต่อแปลง (ตร. ว.)	ราคา (บาท/ ตร. ว.)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ต่อแปลง (บาท)	รวมรายได้ (บาท)	
	เวลาปลูก	ปลูก	เก็บผล						
บล็อก 1 (บล็อก 1)	20 วัน	25 - 28 วัน	7 วัน	102	60	9,733	2,180	7,505	67,977
บล็อก 2 (บล็อก 2)	20 วัน	25 - 28 วัน	7 วัน	144	60	8,666	2,180	6,496	68,374
บล็อก 3 (บล็อก 3)	20 วัน	25 - 28 วัน	7 วัน	142	60	8,533	2,180	6,353	67,177
บล็อก 4 (บล็อก 4)	20 วัน	25 - 28 วัน	7 วัน	136	60	8,200	2,180	6,020	64,180
รวม				423		35,133	8,750	26,413	127,708

พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตปลูกผัก

อ่าเภอแม่แจ่ม สร้างอาชีพและรายได้ ด้วยทางเลือกและระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
จังหวัดเชียงใหม่ โครงการพัฒนาที่สูงแบบโครงการหลวงเมืองทอง : บ้านเยาวา

การวางแผนระดับแปลง ปรับระบบการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

บ้านประมงน้ำตก เป็นท่า

พื้นที่ : 277 ไร่
จำนวนบ้านเรือน : 4 หลัง
พื้นที่ที่ได้รับอนุญาต : X 406377 Y 2059319
พื้นที่ปลูก : 25.5 ไร่
ความสูงรวมทั้งบ้านเรือน : 725 เมตร
อัตราภูมิไฟฟ้า : 2.3
พื้นที่เกษตรกรรม : ไร่ 1, 2, 3, 4
พื้นที่น้ำ : 5 ไร่ บ้านเรือน 1 ไร่ ท่า 1 ไร่
ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการทางการเกษตรอย่างมาก : บ้านเรือน ท่า แม่น้ำและแม่น้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนที่แปลงผัก

1. แปลงผัก : 6.9 ไร่

2. แปลงผัก : 0.5 ไร่

3. แปลงผัก : 0.1 ไร่

4. แปลงผัก : 0.1 ไร่

5. แปลงผัก : 2.7 ไร่

6. แปลงผัก : 4.7 ไร่

7. แปลงผัก : 0.5 ไร่

8. แปลงผัก : 10 ไร่

อ่าเภอแม่แจ่ม สร้างอาชีพและรายได้ ด้วยทางเลือกและระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
จังหวัดเชียงใหม่ โครงการพัฒนาที่สูงแบบโครงการหลวงเมืองทอง : บ้านเยาวา

การวางแผนระดับแปลง ปรับระบบการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

บ้านสวนหิน เป็นท่า

พื้นที่ : 124 ไร่/ 6 ไร่
จำนวนบ้านเรือน : 4 หลัง
พื้นที่ปลูก : 6 ไร่
พื้นที่ : 42.6 ไร่

แผนที่แปลงผัก

พื้นที่ : 10 ไร่/ 11 ไร่

แปลงผัก : 7.7-8.1 ไร่

แปลงผัก : 2.2 ไร่

พื้นที่	ขนาด	จำนวน															
บ้านเรือน	10,000	1	บ้านเรือน	20,000	1	บ้านเรือน	22,000	1	บ้านเรือน	20,000	1	บ้านเรือน	72,000	1	บ้านเรือน	33,000	1
แปลงผัก	50,000	1	แปลงผัก	30,000	1	แปลงผัก	3,000	1	แปลงผัก	5,000	1	แปลงผัก	50,000	1	แปลงผัก	40,000	1
แปลงผัก	24,000	1	แปลงผัก	30,000	1	แปลงผัก	4,000	1	แปลงผัก	4,000	1	แปลงผัก	64,000	1	แปลงผัก	40,000	1
แปลงผัก	10,000	1	แปลงผัก	20,000	1	แปลงผัก	20,000	1	แปลงผัก	49,000	1	แปลงผัก	20,000	1	แปลงผัก	20,000	1
แปลงผัก	10,000	1	แปลงผัก	20,000	1	แปลงผัก	30,000	1									

แปลงผัก

แปลงผัก

แปลงผัก

แปลงผัก

แปลงผัก

แปลงผัก

แปลงผัก

แปลงผัก

แผนที่แปลงผัก

- การบริหารจัดการและขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยข้อมูล และเทคโนโลยีดิจิทัล
  - โดย ดร.นภพ ມณฑานพรัตน์ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน สวพส. และทีมศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ

กลุ่มผู้รับบริการ	ขุดข้อมูลที่จำเป็น	เทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูล	
เกษตรกร เกษตรกรรมป่า เกษตรกรรมป่า	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลพืชผล / ข้อมูลคาดผลผลิต ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ อุณหภูมิ องค์ความรู้งานวิชาชีพ องค์ความรู้สายอาชญา องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ภัยธรรมชาติ โรคและแมลง 	<ul style="list-style-type: none"> เว็บไซต์ สวพส. เว็บไซต์ องค์ความรู้ทางนวัตกรรมพื้นที่สูง (RSDB) เว็บไซต์ องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับพืชผลพื้นที่สูง (HKM) ไลน์ ของดีพื้นที่สูง 	
หน่วยงาน ส่วนราชการ จังหวัด องค์กร (อปช./อบต.)	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลที่เกี่ยวกับแปลง (ที่ดินรายแปลง/กิจกรรมในแปลง/การเปลี่ยนแปลง) ข้อมูลคว้าเรือน (ประมงครัวเรือน/ราษฎร คบจ. หนี้สิน/ความเป็นอยู่และ สภาพ) ข้อมูลหมู่บ้าน ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน (โครงสร้างที่ฐาน/แหล่งน้ำ/การใช้น้ำยังคงพิชัย) ข้อมูลอุตสาหกรรมและคุณภาพอากาศ องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ภัยธรรมชาติ โรคและแมลง 	<ul style="list-style-type: none"> เว็บไซต์ สวพส. เว็บไซต์ องค์ความรู้ทางนวัตกรรมพื้นที่สูง (RSDB) เว็บไซต์ องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับพืชผลพื้นที่สูง (HKM) ระบบ คัดเลือกและคัดกรองข้อมูลงานที่น่าสนใจเพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทาง สำนักพิพิธภัณฑ์ที่สูงเชียงย้อยเชียง (MPP) ระบบ หน้าจอภูมิศาสตร์และ GIS (GIS Portal) ไลน์ ของดีพื้นที่สูง 	
เจ้าหน้าที่สวพส. ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ท้อง	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลครัวเรือนพื้นที่สูง ข้อมูลผลงานสังคม ข้อมูลอุตสาหกรรมสีเขียว ข้อมูลอุตสาหกรรมสีเขียว ข้อมูลอุตสาหกรรมสีเขียว ข้อมูลอุตสาหกรรมสีเขียว 	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Zoning) ข้อมูลโดยรอบที่ดินของ บ้านเรือน ข้อมูลภาระทางเศรษฐกิจของบ้านเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> เว็บไซต์ สวพส. ระบบ งานสารสนเทศ สวพส. Dashboard เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ในแต่ละ

องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง
(HKM)

องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

เว็บไซต์ “องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง (HKM)”

คลังความรู้ของศักวาร์ที่ผ่านกระบวนการทางคณิตศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับพื้นที่สูง อาทิ องค์ความรู้จากงานวิจัย งานพัฒนา องค์ความรู้ คานเชช สตอร์ ห้องกรุ๊ปและอภิมปิฎกฯ หรือเดิน องค์ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนชุมชน “เกษตรกรผู้นำ” ท่องเที่ยวไปพัฒนาชุมชน และการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอาชีพ

องค์ความรู้พื้นที่สูง

การปลูกผักในพื้นที่สูง

หน่อไม้บ้า

ฟาร์มวัว

ภาพกรณีศึกษา

เกษตรกรผู้นำ

ระบบพอร์ตัลภูมิสารสนเทศ
(GIS Portal)

ระบบการบริหารจัดการข้อมูล ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง (HRDI GIS Portal)

เป็นระบบพื้นฐานสำหรับการจัดเก็บ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และ แสดงผลข้อมูลในลักษณะแผนที่ของภูมิภาค อาทิ ข้อมูลขั้นบันถือพื้นที่สูง 20 จังหวัด ซึ่งแสดงความเข้มข้นของ TPMap ของภูมิภาค บันทึกจุดความร้อนตามแหล่งข้อมูลความร้อน (Hotspot) เป็นต้น สามารถประเมินผล เพื่อประกอบการวางแผนเพื่อสืบสาน กำหนด ที่สถาปัตยกรรมบนภูเขาเป็นส่วนที่ภูมิภาคที่อยู่ริมภูเขาเป็นส่วนที่ภูมิภาค และ สารสนเทศบนพื้นที่สูง

องค์ความรู้ภาคภาษาอังกฤษ
ที่สูง
(RSDB Portal)

เงินใช้ต้องคิดความรู้จากการวิจัยบนพื้นที่สูง Research HRDI Portal

Research HRDI Portal

องค์ความรู้ ยกระดับงานวิจัยที่มีมาตรฐานทางวิชาการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง
เพื่อสนับสนุนให้มีประโยชน์ต่อสังคมไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

องค์ความรู้ นวัตกรรมจากงานวิจัยที่มีประโยชน์จาก
ภูมิภาคและความต้องการของชุมชนที่ศักดิ์สิทธิ์
ชุมชนบ้านไ发挥ใช้ประโยชน์ได้จริงๆ ไม่เป็นภาระและเรียบง่าย
ของที่นี่ที่ ตลอดจนขยายผลอย่างไร้ข้อจำกัดในทุกๆ ภาคส่วน

องค์ความรู้/บริการ
องค์ความรู้พื้นที่สูง

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ฐานข้อมูลงานวิจัย

กรอบสืบการปักยุด

บริการพร้อมใช้

Highland Information
Portal
(HIP)

เงินใช้ต้องเน้นข้อมูลเพื่อประโยชน์แพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้

เสนอข้อมูลข่าวสาร ภารกิจกรรมคร่าวๆ
เคลื่อนไหวและน้ำหนึ่งเดือนที่หน้า
ศูรรามเชิงการดำเนินงานขององค์กรที่
จัดอบรมให้ความรู้ ประสัตห้อง
น้ำท่าศาลา สวนผึ้ง อุบลฯ ประดิษฐ์
พัฒนาพัฒนาเทคโนโลยีไปใช้ต่อ
เข้ากันได้อย่างลับๆ
เพื่อให้เป็นของทางในการเรียนโรงเรียน
หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ของ
สวนผึ้ง

HighLevel Information
Portal
(HIP)

เว็บไซต์เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อสนับสนุนเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้

HIP

“องค์ความรู้” เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ระบบเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อสนับสนุนเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับผู้ใช้งานที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลที่มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการวางแผน บริหารจัดการ หรือวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินการต่อไป

เข้าชมเว็บไซต์: www.hip.mab.go.th

เพื่อนร่วมชุมชนชาวสาร ภูกรรมธรรม เคียงข้างคน渺渺 ริบบิลและพัฒนาที่ที่ สู่รวมสิ่งการดำเนินงานขององค์กรที่ จัดสรรภัยติดตาม เป็นระบบของ มหาดไทย สถาบันฯ สภาพ อย่าง มี ประดิษฐ์ภารศิวะเกศในได้มีรับใบอนุญาต เป็นเจ้าของทางในการเชื่อมโยงกับ หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ของ สถาบันฯ

ระบบบัญชีข้อมูล สวพส. (HRDI GD CATALOG)

มีข้อมูลเปิด (Open Data) ในระบบ HRDI DATA CATALOG จำนวน 22 ชุดข้อมูล

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลที่ต้องการไปใช้ประโยชน์ได้ทันที

- ข้อมูลสภาพภูมิอากาศบนพื้นที่สูง
- ข้อมูลอุณหภูมิและอุณหภูมิฤดูกาลการใช้ประโยชน์พืชของพื้นที่สูง
- ช่อง GIS ของข้อมูลน้ำที่น้ำที่สูง
- การสังเคราะห์จารุวนน้ำที่พื้นที่ที่ทำการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การวางแผนการป้องกันไฟป่าในพื้นที่สูง
- ชุดข้อมูลขนาดบุคคลการเพาะปลูกฝุ่น PM 2.5 อย่างมีส่วนร่วม
- ช่องจุดความร้อน (Hotspot) บนพื้นที่สูง
- ข้อมูลครัวเรือนของชนเผ่าพื้นที่สูง
- ช่องการฟื้นฟูธรรมชาติที่ศูนย์ที่จราจรเป็นน้ำพื้นที่สูง
- รายการทรัพยากริมแม่น้ำที่สูง
- รายการและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นที่สูง
- ข้อมูลอุณหภูมิและอุณหภูมิพื้นที่สูง
- ข้อมูลที่ปรุงของชนเผ่าพื้นที่สูง
- ฐานการเรียนรู้
- ช่องกลไกธรณี
- แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ
- ช่องกลไกการเรียนรู้
- หลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้
- รายงานผลการนิเทศติดตามรายงานพื้นที่
- รายงานผลการปฏิรังสฤษฎาและการใช้จ่ายงบประมาณรายปี

HRDI MAPs
(เอช-ดี-ไอ-ดี-มาพส.)
แอปเดพิบบกสูง

POINT

LINE

POLYGON

การค้นหา (SEARCHING)

- ค้นหาพิกัด, สถานที่
- ภาษา, กิจกรรมการเดินทาง

MENU

เมนู

รูปแบบแผนที่
แสดงเพื่อ
แบบดาวเทียม

การแสดง
(TOUCH SCREEN)
บันทึกภารกิจภารกิจ

HRDI MAPs สำหรับมือใหม่ ?

- ค้นหา / ต้องการทราบที่ตั้งของบ้าน
ที่ต้องการ สถานที่ท่องเที่ยว
ที่ต้องการเดินทาง ที่ต้องการซื้อขาย
ที่ดิน ที่ต้องการเช่า ที่ต้องการ
ลงทุน ที่ต้องการเดินทาง
- การวางแผนการเดินทาง
ที่ต้องการเดินทาง ที่ต้องการเดินทาง
ที่ต้องการเดินทาง ที่ต้องการเดินทาง
- บันทึกภารกิจภารกิจที่ต้องการ
บันทึกภารกิจภารกิจที่ต้องการ

BASEMAP

รูปแบบแผนที่

LOCATION

ตำแหน่งปัจจุบัน

- พิกัดและภูมิศาสตร์
สถานที่ท่องเที่ยว
สถานที่ท่องเที่ยว
สถานที่ท่องเที่ยว
สถานที่ท่องเที่ยว

มีอะไรบ้างที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน HRDI MAPs

- ระบบพิกัดที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
ระบบพิกัดที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
ระบบพิกัดที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
ระบบพิกัดที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
ระบบพิกัดที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
- ระบบอุปกรณ์ที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
ระบบอุปกรณ์ที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
ระบบอุปกรณ์ที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
ระบบอุปกรณ์ที่ต้องรู้ก่อนใช้งาน
- การติดตั้งแอปพลิเคชัน
การติดตั้งแอปพลิเคชัน
การติดตั้งแอปพลิเคชัน
การติดตั้งแอปพลิเคชัน
- บันทึกภารกิจภารกิจที่ต้องการ
บันทึกภารกิจภารกิจที่ต้องการ

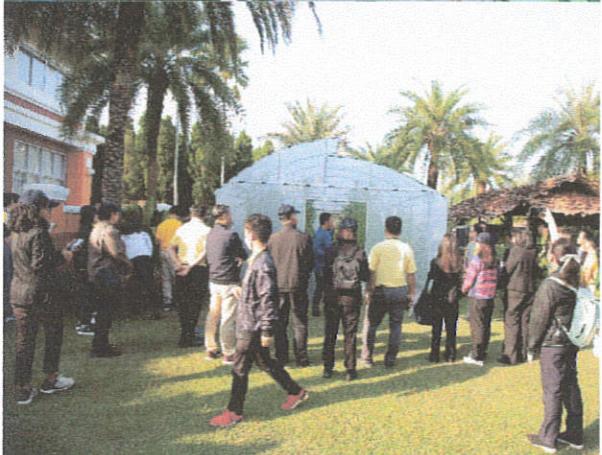

รูปภาพการทำกิจกรรม

วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๗

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๗

ວັນທີ ៨ ມកຣາຄມ ແກ້ວ່າ

วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๗

วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๗

